

Regnskabsmæssig behandling af leasing

- med fokus på Exposure Draft Leases august 2010

Trine Bundgaard

Titelblad

Dette speciale er udarbejdet som led i gennemførelsen af cand.merc.aud. på Aalborg Universitet.

Afhandlingen er skrevet inden for fagområdet eksternt regnskab ud fra en selvvalgt problemstilling, og er udarbejdet under hensyntagen til den af Aalborg Universitet udsendte studievejledning for uddannelsen. Formålet med afhandlingen beskrives i studieordningen som følgende:

”Specialet består af en større selvstændig afhandling af relevans for en statsautoriseret revisors virke. Specialet skal dokumentere den studerendes færdigheder i at anvende videnskabelige teorier og metoder under arbejdet med et afgrænset fagligt emne.”

Specialet omhandler den regnskabsmæssige behandling af leasing. Afhandlingen er skrevet ved vejleder Peter Thor Kellmer.

Aalborg, den 10. juni 2011

Trine Bundgaard

Executive Summary

In a world with increasing globalization where more and more the trade between companies is done across borders the need for a more transparent and homogeneous accounting regulations is growing the IASB and FASB entered a joint project *Memorandum of understanding* in 2006. The goal if this project is to minimize the differences between the IFRS and the American accounting standards US GAAP. As part of this project the board are in the process of developing a new accounting standard for leases because of the criticism that the current standard had been subjected to. For example many believe that it has been problematic with the current classification of financial and operational leasing. This resulted in an exposure draft which was released in August 2010.

This thesis sets out to explore whether the Exposure Draft *Leases* addresses the criticism from the current accounting standard and whether it results in accounting information that will improve the information value for the user of the financial statements.

To decide whether the information value of the accounting information is improved the qualitative characteristics defined in the Conceptual Framework will be applied. Financial accounts have information value if it helps financial statement users in their economic decision making. The Conceptual Framework states that information value is ensured through the qualitative characteristics of understandability, relevance, reliability and comparability.

Under current lease accounting standards, leases are classified as either financial or operating leases. If all the risks and benefits within the lease will be transferred to the lessee then the lease should be classified as a financial lease. This entails that the leased asset and a responding liability appear on the lessee's balance sheet. If the lease on the other hand is classified as an operating lease, there will not be a recognized an amount in the balance sheet of the lessee and the amount of the future minimum lease payments will be disclosed in the financial statement instead. This difference is considered to be inconsistent with the Conceptual Framework because the operational leases meet the definitions of assets and liability as well as the financial leases does. Many users of financial

statement would make corrections to financial statements before using them to make financial decisions. Therefore it is obvious that there is a need for changing the accounting of operating leases.

If the exposure draft is adopted this will lead to significant changes within the accounting for leases. One of the main changes proposed is the right-of-use model that should be used when accounting for leases in the lessee's financial statements. The right-of-use model would result in financial statements that are more consistent with the conceptual framework, as leased items will be recognized on basis of the definition of assets and liabilities. In this approach, the lessee will recognize a right-of use asset and a liability-to-pay. The recognition of operating leases in the balance sheet will result in increased relevance, comparability and reliability for financial statement users.

When accounting for leases in the financial statements of lessors the exposure draft proposes two different accounting models depending on whether the lessor retains significant exposure to risks or benefits associated with the underlying asset. If the lessor retains exposure to risks or benefits associated with the underlying asset the lessor would apply the Performance obligation approach where it would continue to recognise the underlying asset while recognising a right to receive lease payments and a lease liability. If the lessor on the other hand does not retain exposure to risks or benefits associated with the underlying asset the lessor would apply the Derecognition approach where it would recognise a right to receive lease payment and derecognise a portion of the underlying asset that represents the lessee's right to use the asset during the leases term. The remaining portion of the underlying asset should be reclassified as a residual asset. This proposed approach when accounting for leases in the lessors financial statements is considered to carry on the problems with classification in the current lease accounting standard and therefore it will not be improving the information value for the users of financial statements.

Indholdsfortegnelse

Executive Summary	5
1. Indledning	11
2. Problemstilling	13
2.1. Problemformulering	14
3. Metode	16
3.1. Videnskabsteoretisk udgangspunkt	16
3.2. Projektdesign	18
3.3. Afgrænsning	21
4. Den regnskabsmæssige begrebsramme	23
4.1. Regnskabsbrugerne og deres informationsbehov	24
4.2. Målsætningen med årsregnskabet	26
4.3. De kvalitative egenskaber	27
4.3.1. Forståelighed	27
4.3.2. Relevans	28
4.3.3. Pålidelighed	29
4.3.4. Sammenlignelighed	30
4.3.5. Begrænsning mellem relevant og pålidelig information	31

4.4. Definitioner	32
4.4.1. Aktiver	32
4.4.2. Forpligtelser	33
5. IAS 17 <i>Leases</i>	35
5.1. Anvendelsesområde	35
5.1.1. IFRIC 4	36
5.2. Klassifikation af leasingaftaler	37
5.3. Indregning og måling	41
5.3.1. Finansiell leasing	41
5.3.2. Operationel leasing	44
5.4. Eksempel på indregning af en leasingaftale	45
6. Kritik/Analyse af IAS 17 <i>Leases</i>	47
6.1. Forskellig behandling af operationel leasing og finansiell leasing	47
6.2. Svært at skelne mellem operationel leasing og finansiell leasing	49
6.3. Korrektion af regnskab ved analyse brug	50
6.4. Strukturerings muligheder	52
6.5. Delkonklusion	53
7. Exposure Draft <i>Leases</i>	55

7.1. Baggrund for udarbejdelse af ny regnskabsstandard.....	55
7.2. Ændringsforslag i Exposure Draft Leases.....	56
7.2.1. Anvendelsesområde	56
7.2.2. Leasingtager right-of-use model	57
7.2.3. Leasinggiver regnskabsmodeller	61
7.2.4. Oplysningskrav	66
8. Analyse af ændringsforslag fra Exposure Draft Leases.....	68
8.1. Anvendelsesområde	70
8.2. Regnskabsmodel for leasingtager.....	71
8.3. Regnskabsmodel for leasinggiver	73
8.4. Leasingperioden og Leasingydelser	76
8.5. Efterfølgende måling.....	78
8.6. Opsummering	78
9. Konklusion.....	81
10. Litteraturliste.....	85
10.1. Bøger	85
10.2. Regnskabsstandarter og lignende	85
10.3. Artikler og Publikationer.....	86

10.4. Hjemmesider	86
-------------------------	----

Indledende del

1. Indledning

I takt med en stigende globalisering hvor landegrænser bliver mere flydende, og handel og samarbejde på tværs af grænser bliver mere omfattende, vælger flere selskaber at blive børsnoteret på større internationale børser, hvor aktierne er lettere omsættelige, og der er større chance for at gennemføre en kapitaludvidelse. Samtidig skaber det også en markedsføringsmæssig fordel ved at være ”tæt” på lokale købere og leverandører. Det kan dog være besværligt og omkostningsfuldt for disse multinationale selskaber, eftersom det kræver en omstilling til nye nationale regnskabsregler, der kan være meget forskellige. Derfor vokser der med denne udvikling et behov for mere gennemskuelig og ensartet regnskabsregulering. På baggrund af disse forhindringer samarbejdes der mellem forskellige aktører på at skabe om ikke fælles regnskabsregler, så skabe større konvergens mellem de forskellige regnskabsstandarder. Der sker således en harmonisering inden for regnskabsreguleringen.

I 2002 vedtog EU IFRS-forordningen, om at alle børsnoterede selskaber i EU-landene fra og med 2005 skal aflægge deres koncernregnskab efter de internationale regnskabsstandarder fra IASB.¹ Forordningen har direkte retsvirkning, og det betyder, at der ikke kan modificeres på kravet om anvendelse af IFRS i de enkelte medlemslandes lovgivning.

Konsekvensen af at skulle aflægge regnskab efter IFRS er, at den danske årsregnskabslovs regler om indregning og måling ikke længere kan anvendes. I Danmark er forordningen implementeret således, at alle børsnoterede koncernregnskaber skal aflægges efter

¹ Fedders og Steffensen: *Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder – fra dansk praksis til IFRS*, s. 39

IFRS, mens det er valgfrit hvorvidt IFRS anvendes til moderselskabernes regnskab. Desuden skal børsnoterede selskaber, som ikke er koncerner fra og med 2009 ligeledes aflægge deres regnskab efter IFRS.

Som et videre skridt i harmoniseringen på regnskabsområdet indgik IASB i 2006 et samarbejde med FASB om et fælles projekt; *Memorandum of understanding*.² Projektet har til formål at mindske forskellene mellem IFRS og de amerikanske regnskabsstandarder og dermed skabe mere sammenlignelighed for regnskaber på tværs af landegrænser. I den forbindelse er IASB og FASB i fællesskab ved at udvikle en ny standard om leasing, hvori der forsøges at løse nogle af de kritikpunkter, som den nuværende IAS 17 har været udsat for. Projektet er nu nået så langt at IASB d. 17. august 2010 udsendte et exposure draft til en ny regnskabsstandard, der skal erstatte IAS 17 *Leases*.

² IASB: *Exposure Draft Leases*, s.5

2. Problemstilling

Leasing karakteriseres som en kontraktlig aftale, der foreligger mellem leasingtager (lejer) og leasinggiver (udlejer). I en leasingaftale har leasingtager retten til at anvende et aktiv for en på forhånd fastlagt periode, hvor modydelsen er periodevis betalinger til leasinggiver.

Leasing er en vigtig finansieringskilde for mange virksomheder, der bliver mere udbredt. Leasing giver virksomheder mulighed for at have aktiver til benyttelse uden den umiddelbare store belastning af likviditeten. Dette vil sige, at likviditetsbelastningen bliver spredt over en større periode, og det giver dermed virksomheden større økonomisk fleksibilitet. Leasing af aktiver er derfor et alternativ til at købe aktiverne.

En virksomheds finansielle stilling er vigtig, eftersom den danner grundlag for vurderingen af regnskabsaflæggeren. Aktiver og forpligtelser indgår i den finansielle stilling, og brugerne af regnskabsinformation, f.eks. kapitalindskydere og andre interessenter, har derfor interesse i at opnå fuldstændig information omkring aktiver og forpligtelser, for at kunne danne sig et korrekt billede af den finansielle stilling.

I disse krisetider hvor der er et øget fokus på virksomheders ydeevne og præstationer, og hvor flere virksomheder har behov for at fremskaffe ekstra kapital, giver det et ekstra grundlag for en virksomhed at optimere forskellige parametre for at fremstå mere attraktiv for kapitalindskydere.

I den nuværende regulering af leasing IAS 17 skelner man mellem finansiell og operationel leasing, hvilket har været udsat for en del kritik. Grunden til denne kritik er, at finansiell leasing skal indregnes i leasingtagers regnskab, mens operationel leasing ikke skal indregnes. Dette giver mulighed for at strukturere en leasingaftale således, at den vil blive klassificeret som operationel leasing, og dermed ikke vil blive indregnet og ikke øge virksomhedens aktivmasse.

IASB og FASB samarbejder om et konvergensprojekt, der skal skabe større overensstemmelse mellem de internationale regnskabsstandarder. I forbindelse med konvergensprojektet er der som sagt ved at blive udviklet en ny regnskabsstandard om leasing hvor der samtidig forsøges at løse nogle af kritikpunkterne, som den nuværende regnskabsstandard, IAS 17 har været udsat for.

Dette speciale vil se nærmere på kritikpunkterne af IAS 17 og dernæst tage udgangspunkt i exposure draftet til den nye regnskabsstandard om leasing og se på hvorvidt kritikpunkterne løses herigennem.

2.1. Problemformulering

Specialet omhandler på den regnskabsmæssige behandling af leasing, herunder at analysere hvilke krav og udfordringer det foreslåede exposure draft, der skal erstatte IAS 17 *Leases*, vil medføre hvis det vedtages. Specialet ønsker således at analysere kvaliteten af de ændringer, som er foranlediget af dette udkast til en ny regnskabsstandard.

Derfor er der overordnet opstillet følgende problemstilling, som vil lægge til grund for analysen:

”Hvorledes vil ændringerne i Exposure Draft Leases august 2010 påvirke den regnskabsmæssige rapportering af leasing og herigennem informationsværdien for regnskabsbrugerne?”

Ud fra den ovenstående problemformulering er der dannet følgende problemstillinger, som vil fungere som arbejdsspørgsmål, der vil strukturere analysen.

- Hvorledes er den nuværende regnskabsmæssige behandling af leasing ud fra IAS 17 Leases, og er den hensigtsmæssig i forhold til interessenternes informationsbehov?
- Hvad er baggrunden for udviklingen af en ny regnskabsstandard for leasing?
- Hvilke ændringer vil exposure draftet medføre?
- Ændrer exposure draftet regnskabet informationsværdi i forhold til regnskabsbrugere?

3. Metode

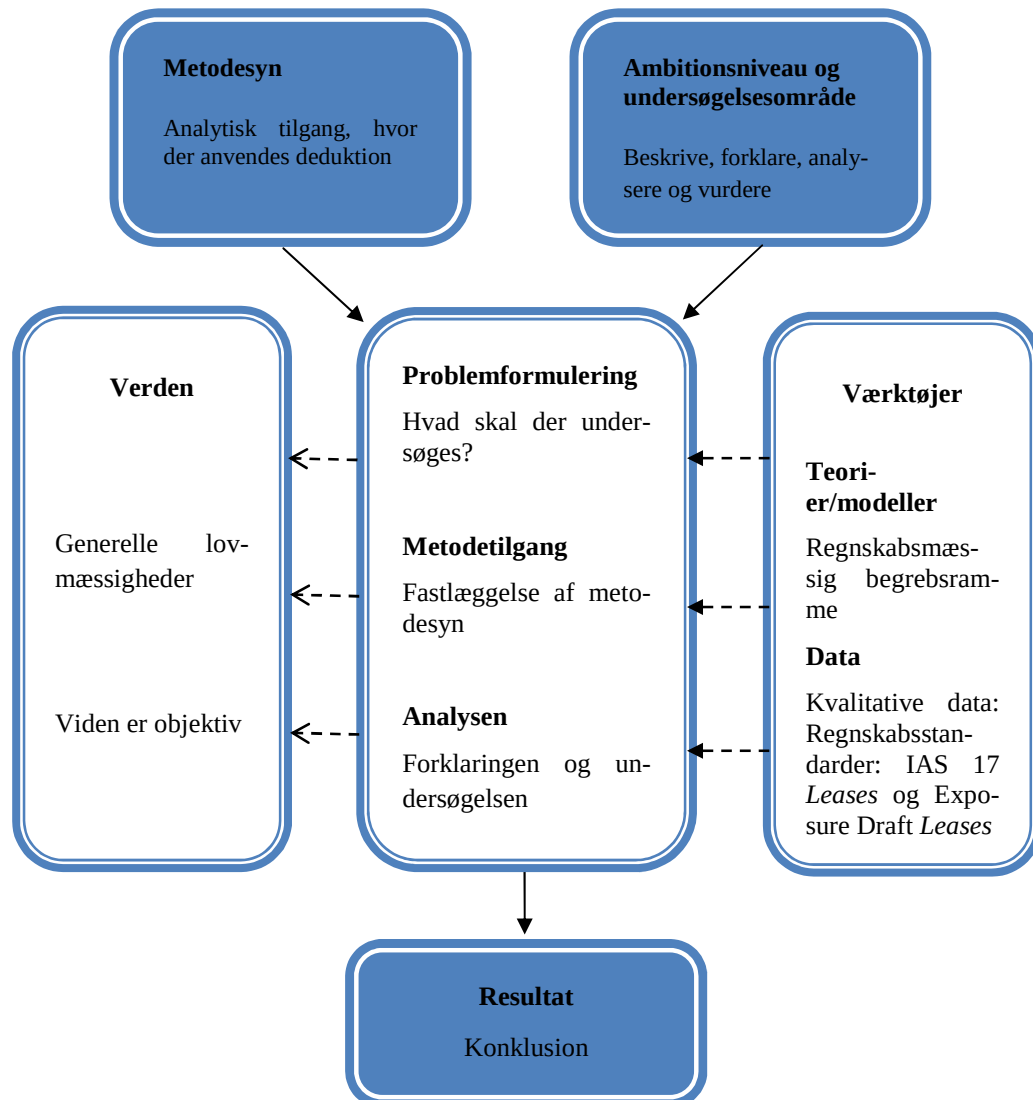
Dette afsnit har til formål at klarlægge metoden i projektet til, hvorledes problemformuleringen vil besvares. Metode ses som retningslinjer for, hvordan viden opnås, og i forbindelse med dette, skal der træffes nogle valg, som vil få betydning for flere aspekter af projektet. Disse valg vil blandt andet omhandle det videnskabsteoretiske udgangspunkt og metodesyn, projektdesignet, og afgrænsning af projektet.

3.1. Videnskabsteoretisk udgangspunkt

Det videnskabelige udgangspunkt anses som vigtig for projektet, eftersom valg af videnskabsteoretisk retning vil påvirke projektets opbygning, som senere illustreres i undersøgelsesdesignet. Til at strukturere gennemgangen af det valgte videnskabsteoretiske fundament benyttes figur 1 der illustrerer projektets operative paradigme, det såkaldte undersøgelsesdesign for analysen.

Som fremgangsmåde er metodikken deduktion valgt, hvilket betyder, at der ud fra problemformuleringen vælges teori og indsamles empiri. Det vil sige, at problemformuleringen og teorien bliver styrende for projektet.

Figur 1. Undersøgelsesdesign

Kilde: Egen tilvirkning

Det første stadie i undersøgelsen er at fastlægge hvilket metodesyn, der vil anvendes for at skabe guidende principper for analysen. I dette projekt vil den analytiske metodetilgang anvendes da der i specialet søges efter generelle lovmæssigheder, der kan anvendes på forskellige scenarier. Den analytiske tilgang betragter viden som universal og objektiv, hvilket vil sige, at viden er tilgængelig for alle, og andre vil kunne komme frem til de samme konklusioner. Dette kommer til udtryk ved, at den nuværende og foreslåede regn-

skabsstandard, der analyseres i dette speciale, er gældende for alle selskaber, og skal fortolkes på samme måde af alle. Den analytiske tilgang ser verden som bestående af enkelte dele, der til sammen skaber helheden, og for at kunne forstå helheden, må man undersøge de enkelte dele.³

Dernæst fastlægges problemformuleringen og dermed ambitionsniveauet og undersøgelsesområdet, hvilket for dette speciale er at beskrive, forklare og vurdere.

Næste skridt er analysen, hvor værktøjerne teori og empiri inddrages løbende gennem projektet. Teorien, der vil anvendes i analysen, er den regnskabsmæssige begrebsramme, IAS 17 *Leases* og Exposure Draft *Leases* til en ny regnskabsstandard, der blev udsendt august 2010.

Undersøgelsen og analysen vil give en revideret forståelse af den regnskabsmæssige behandling af leasing og munder ud i en konklusion, der viser resultaterne af undersøgelsen.

3.2. Projektdesign

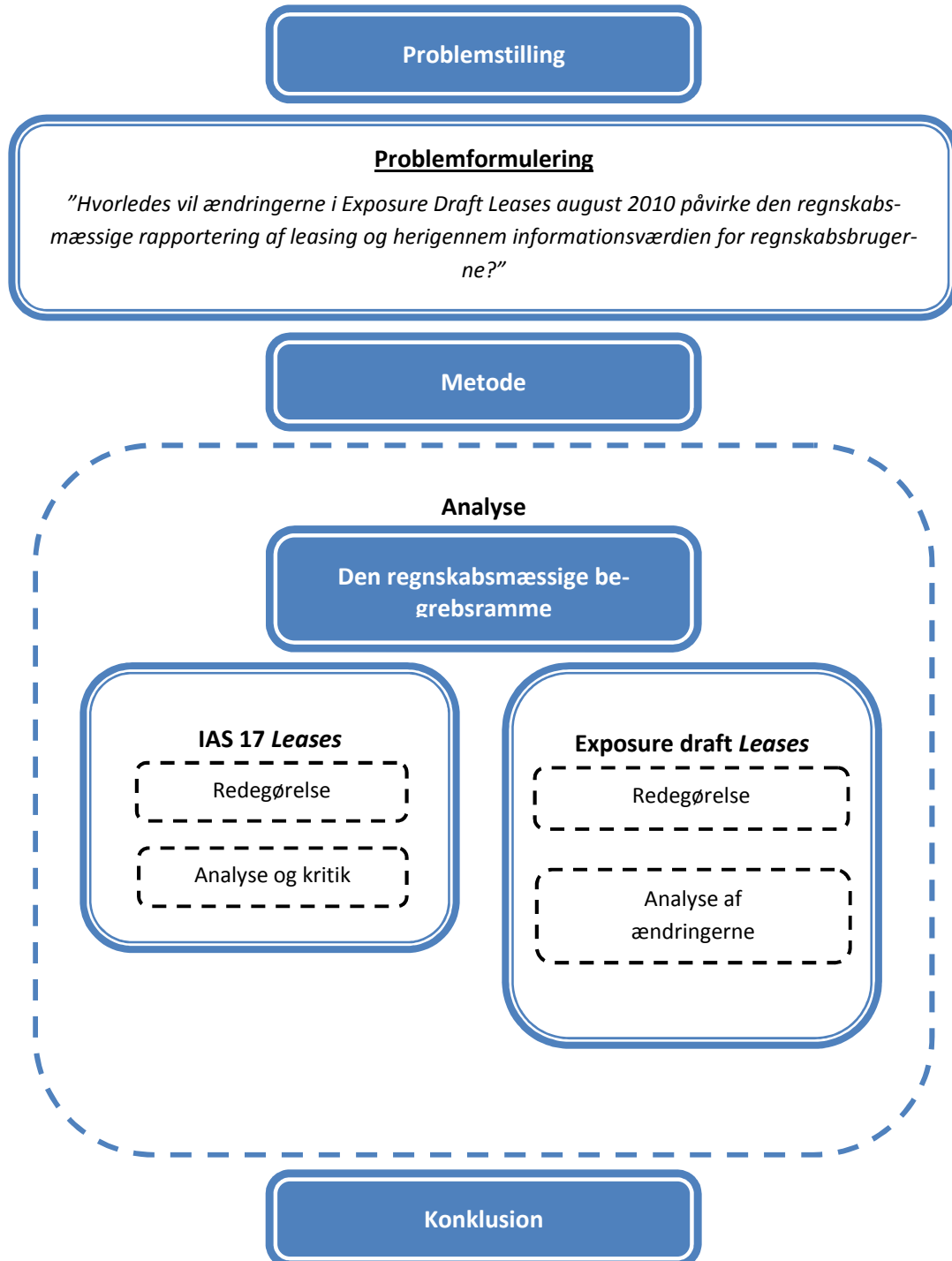
I dette afsnit vil der redegøres for fremgangsmåden og opbygningen af specialet. Her tages der udgangspunkt i figur 2, hvor tilgangen til udarbejdelse af analysen er skitseret for at opnå et bedre overblik over analysens struktur.

Indledningsvist er der i specialet blevet redegjort for problemstillingen, der blev dannet en problemformulering, som vil styre analysen, og som der afslutningsvis vil dannes en konklusion på. Ud fra problemformuleringen blev metoden for analysen dannet og der redegøres for specialets opbygning og struktur.

³ Arbnor, Ingeman et al: *Methodology for creating business knowledge*, s.81-106

[REGNSKABSMÆSSIG BEHANDLING AF LEASING]

Figur 2. Projektdesign

Kilde: Egen tilvirkning

Til at besvare problemformuleringen vil den regnskabsmæssige begrebsramme anvendes som teori og vurderingskriterier gennem analysen. Begrebsrammens kvalitative egenskaber vil anvendes som den målestok IAS 17 og Exposure draftet holdes op mod for at se, hvorvidt den information, der generes i regnskaber aflagt efter dem opfylder de kvalitative egenskaber som der kræves ud fra begrebsrammen.

Specialet opbygges således, at analysen vil bestå af to dele. Den første del vil omhandle de gældende regler for leasing, og de hertil knyttede problemer. Anden del vil se på forslaget til en ny regnskabsstandard for leasing, og hvorledes denne vil løse problemerne i den nuværende standard.

Den første del af analysen vil omhandle den nuværende regnskabsmæssige regulering af leasing, IAS 17. Der vil som det første blive redegjort for indholdet af IAS 17, hvor der fokuseres på de punkter, der især har været udsat for kritik. Dernæst vil der ske en analyse af regnskabsstandarden, og den kritik den har været udsat for.

I anden del af analysen vil fokus være på Exposure Draft *Leases* til den nye regnskabsstandard for leasing udsendt af IASB. Først vil der kort redegøres for baggrunden bag konvergensprojektet og projektet status. Dernæst vil indholdet af udkastet blive beskrevet, og her vil der fremhæves de største og mest drastiske ændringer i forhold til IAS 17. Efterfølgende vil der foretages en analyse af den foreslåede regnskabsregulering ud fra de kvalitative egenskaber fra den regnskabsmæssige regnskabsstandard. Her vil der diskuteres hvorvidt problemerne fra den eksisterende standard bliver løst af den nye udkast til regnskabsstandarden om leasing, og vil der inddrages kommentarer til exposure draftet fra EFRAG.

Afslutningsvis vil alle delene i specialet samles op i en konklusion, der svarer på problemformuleringen.

3.3. Afgrænsning

I dette afsnit vil afgrænsningen af specialet, der løbende er foretaget gennem skriveprocessen, gennemgås. Det er vigtigt at afgrænse et projekt, eftersom det ellers hurtigt kan blive for omfattende både størrelsesmæssigt, men også tidsmæssigt. Et afgrænset projekt vil desuden give mulighed for en mere dybdegående behandling af emnet.

Specialet omhandler udelukkende den regnskabsmæssige behandling af leasing, og juridiske samt skattemæssige aspekter i forbindelse med leasing vil derfor ikke blive behandlet, da det ikke findes relevant.

Som sagt omhandler specialet den regnskabsmæssige behandling af leasing i forhold til konvergensprojektet mellem IASB og FASB, og det exposure draft for området der blev udsendt d. 17. august 2010. I den forbindelse vil der indledningsvis redegøres for de eksisterende regler for leasing. Her afgrænses der fra at inddrage den danske regnskabspraksis af leasing ifølge Årsregnskabsloven, eftersom specialet vil omhandle de internationale regnskabsstandarder, som er gældende på tværs af landegrænser. Der vil også afgrænses fra at se på FASB's nuværende standard SFAS 13, *Accounting for leasing*, eftersom den ikke er relevant for danske regnskabsaflæggere.

Eftersom konvergensprojektet mellem IASB og FASB er et igangværende projekt, er der ved at blive udarbejdet mange nye standarder, og mange er nået så langt i processen, at der ligeledes leasingprojektet er udsendt diskussionspapir og exposure drafts til kommentering. Eftersom der ikke er taget nogle endelige beslutninger om disse standarder, afgrænses der fra at inddrage andre udkast og diskussionspapir i specialet, der vil i stedet kun ses på de gældende regler. Dette er for eksempel tilfældet med den regnskabsmæssige begrebsramme, der på nuværende tidspunkt er under udvikling, og som det på nuværende tidspunkt ser ud, vil være det et stykke ud i fremtiden. Specialet vil derfor anvende den eksisterende begrebsramme i stedet. Under udarbejdelse af udkastet til den nye regnskabsstandard for leasing har IASB ligeledes anvendt den eksisterende begrebsramme, og

de vurderer, at det ikke vil skabe inkonsekvens, når den nye begrebsramme er færdigudviklet, eftersom de ikke mener, at der vil ske fundamentale ændringer, men uddybelse og præcisering af det eksisterende.⁴

Til at vurdere hvorvidt problemerne i IAS 17 løses i det nye forslag vil der inddrages et comment letter fra EFRAG med dennes kommentarer til den foreslåede regnskabsstandard.

Projektet vil have sit primære fokus på behandlingen af leasing hos leasingtager og leasinggiver for simple leasing aftaler, for at mindske specialets omfang. Der afgrænses dermed fra at se på kort sigtede leasing aftaler, sale-and-lease-back aftaler og pengestrømsopgørelser, da disse ikke ses som vigtige områder i forhold til ændring fra IAS 17 til udkastet.

⁴ IASB: *Basis for Conclusions, Exposure Draft, Leases*, BC 7 (a)

Teoretisk og analyserende del

4. Den regnskabsmæssige begrebsramme

Inden analysen af den regnskabsmæssige behandling af leasing kan påbegyndes, er det nødvendigt at klarlægge den teori, der vil fungere som vurderingskriterier hvor ud fra analysen gennemføres. Den nuværende IAS 17 *Leasing* og udkastet til den nye regnskabsstandard vil blive holdt op mod vurderingskriterierne, og det vurderes hvorvidt de lever op til dem.

Til at analysere den regnskabsmæssige behandling af leasing vil den regnskabsmæssige begrebsramme fra IASB *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements* anvendes. Begrebsrammen er ikke en egentlig standard, men er teoretisk fundamentet for de forskellige standarder. Den er udarbejdet for at støtte IASB i udviklingen af fremtidige regnskabsstandarder og kan samtidig være behjælpelig ved anvendelse og fortolkning af de specifikke internationale regnskabsstandarder, og bruges vejledende i tilfælde hvor den regnskabsmæssige behandling ikke fremgår direkte i en standard.⁵ Begrebsrammen er ligeledes tiltænkt som inspiration og hjælp til udarbejdelse af nationale regnskabsstandarder og dermed fremme harmonisering af regnskabsreguleringen lande i mellem.

I begrebsrammen defineres der ikke noget specifikt om måling eller oplysningskrav, og der kan derfor være områder, hvor der ikke er overensstemmelse med nuværende regn-

⁵ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 1

skabsstandarder, hvor det i disse tilfælde vil være regnskabsstandarderne, der har forrang.⁶

Begrebsrammen omhandler fire områder:

- Målsætningen med årsregnskaber
- De kvalitative egenskaber, der afgør nyttigheden af informationen fra årsregnskabet
- Definition, indregning og måling af de elementer, som udgør årsregnskabet
- Kapitalbegreber og kapitalvedligeholdelsesbegreber

I efterfølgende afsnit vil der redegøres for de dele af begrebsrammen der, vil anvendes i analysen.

4.1. Regnskabsbrugerne og deres informationsbehov

Den regnskabsmæssige begrebsramme har et brugerorienteret syn, og årsregnskabet skal således udarbejdes med udgangspunkt i interessenterne informationsbehov. Begrebsrammen giver derfor en detaljeret beskrivelse af, hvem regnskabsbrugerne er, og hvilke informationsbehov de enkelte har.

Brugerne af årsregnskabet er blandt andet nuværende og potentielle investorer, medarbejdere, långivere, leverandører, kunder og offentligheden, der anvender rapporterne til at tilfredsstille deres forskellige informationsbehov.⁷

Investorer tilbyder virksomheden risikovillig kapital, og er derfor en primær interessent. Deres informationsbehov er forbundet med deres investering og den risiko og det mulige

⁶ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 2-3

⁷ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 9

afkast forbundet hermed. De har brug for information, der kan hjælpe dem med at beslutte, hvorvidt de skal udvide, beholde eller sælge deres investering.

Medarbejdere er interesseret i information omkring virksomhedens stabilitet og rentabilitet til at vurdere deres fremtidige beskæftigelse og virksomhedens evne til at udbetale lønninger.

Långivere har interesse i information, der giver dem mulighed til at vurdere om lånet, og om tilknyttede renter vil blive tilbagebetalt.

Leverandører har brug for information om, hvorvidt deres tilgodehavende vil blive tilbagebetalt. Deres interesse er mere kortsigtet end långivernes.

Kunder er interesseret i virksomhedens videreførelse, især hvis de er afhængige af eller har en længerevarende engagement med virksomheden

Offentligheden er interesseret i, hvordan virksomheder kan bidrage til den lokale økonomi, blandt andet ved beskæftigelse af lokal befolkningen. Årsregnskabet kan være til hjælp for offentligheden ved at give information om udviklingspotentialet og de seneste udviklingstendenser i virksomhedens velstand og omfanget af deres aktiviteter.

Regnskabsbrugernes informationsbehov er individuelle og varierer i forhold til deres engagement i virksomheden, men også i forhold til deres faglige forudsætninger for at kunne læse regnskabet. Investorerne anses for at have det mest omfattende informationsbehov, og hvis årsregnskabet udarbejdes til at opfylde deres informationsbehov antages de at måtte opfylde de fleste interessenters behov.

4.2. Målsætningen med årsregnskabet

Formålet med årsregnskabet er at give information om virksomhedens finansielle stilling, præstation og ændringer i den finansielle stilling, der vil være til nytte for en bred gruppe af regnskabsbrugere, når de skal træffe økonomiske beslutninger.⁸ Desuden viser årsregnskabet også resultatet af virksomhedens ledelse og ledelsens evne til at forvalte virksomhedens ressourcer.

De informationer, som regnskabsbrugerne får til rådighed for deres beslutninger, skal være retvisende. IFRS definerer et retvisende billede, som et residual, der fremkommer som resultat når de kvalitative egenskaber i begrebsrammen og de øvrige standarder mv. anvendes. Et regnskab vil således give et retvisende billede, når det lever op til begrebsrammens kvalitative egenskaber.

Det vurderes at være kvaliteten af informationen, som er afgørende for nytteværdien for regnskabsbrugerne, og derfor er denne indgangsvinkel valgt til specialets problemformulering.

For at leve op til målsætningen må årsregnskaber opfylde de grundlæggende forudsætninger: periodiseringsprincippet og going concern.⁹

Periodiseringsprincippet vil sige, at transaktioner, begivenheder og værdiændringer skal indregnes i balancen og resultatopgørelsen i den periode, hvor de opstår, uanset om det er sammenfaldende med betalingstidspunktet eller ej.

Going Concern betyder, at der skal være en formodning om, at virksomheden forventes at fortsætte sin drift i en overskuelig fremtid. Er denne forudsætning ikke opfyldt, medfø-

⁸ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 12

⁹ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 22

rer det, at regnskabet skal udarbejdes på et andet grundlag, for eksempel et likvidationsregnskab, hvilket kan have en væsentlig betydning for værdien af virksomhedens aktiver.

4.3. De kvalitative egenskaber

Begrebsrammen definerer fire kvalitative egenskaber, som er forståelighed, relevans, pålidelighed og sammenlignelighed. Disse egenskaber gør, at informationen fra årsregnskaber er nyttige for regnskabsbrugere, hvilket er årsagen til, at de vil anvendes som vurderingskriterier, der vil danne rammen for kvalitetsvurderingen af ændringerne i den regnskabsmæssige behandling af leasing.

I praksis kan det være nødvendigt at vægte én af de kvalitative egenskaber frem for en anden, et såkaldt trade-off. Fra IASBs side er der ikke prioriteret mellem egenskaberne, og målet må derfor være at ramme den rette balance mellem egenskaberne. Det må være op til regnskabsaflægger at vægte hvilken egenskab, som eventuelt skal vægtes højere end en anden ud fra et professionelt skøn.

Årsregnskaber skal vise et retvisende billede af virksomhedens finansielle stilling, præstation og ændringer i den finansielle stilling. Ideen med begrebsrammen og de kvalitative egenskaber er at hvis regnskabsinformation udarbejdes ud fra de kvalitative egenskaber og de rette regnskabsstandards anvendes, vil det resultere i årsregnskaber, der giver et retvisende billede.¹⁰

4.3.1. Forståelighed¹¹

Forståelighed er en essentiel egenskab for regnskabsinformationen, og intentionen med denne kvalitative egenskab er, at regnskabet skal være brugbart og dermed forståelig for

¹⁰ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 46

¹¹ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 25

regnskabsbrugerne. Der ligger en forventning om, at regnskabsbrugerne har en rimelig regnskabsfaglig viden, samtidig med at brugerne er villige til at sætte sig omhyggeligt ind i den givne information. Oplysninger om komplekse forhold, der er vanskelige for regnskabsbrugerne at forstå, bør dog ikke undlades af denne grund.

Forståeligheden forøges, når oplysningerne klassificeres, karakteriseres og præsenteres klart og kortfattet.

4.3.2. Relevans¹²

For at den regnskabsmæssige information er nyttig for regnskabsbrugerne, skal den have relevans i forhold til deres informationsbehov. Information har relevans, når det kan have indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne skal tage ved at hjælpe dem med at vurdere tidligere, aktuelle og fremtidige begivenheder, eller bekræfte og korrigere tidligere vurderinger. Informationens funktioner som forudseende og bekræftende er indbyrdes forbundne.

Informationens relevans for årsrapporten afhænger desuden af dens art og væsentlighed. I nogle tilfælde vil arten af informationen alene være nok til at afspejle dens relevans for virksomheden. I andre tilfælde vil informationer ikke have en art, som i sig selv er nyttig for regnskabsbrugere. Disse informationer skal holdes op mod et væsentlighedsniveau for at bestemme, hvorvidt informationen er relevant at medtage. Væsentlige informationer betegnes som informationer, der kan have indflydelse på regnskabsbrugerens økonomiske beslutninger. Væsentlighed afhænger af størrelsen af posten og risikoen for fejl. Væsentlighed er derfor mere en afgrænsning end en egentlig kvalitativ egenskab.

¹² IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 26-30

4.3.3. Pålidelighed¹³

Nyttigheden af regnskabsinformation afhænger også af pålidelighed. For at være pålidelig skal information være fri for væsentlige fejl og må ikke være forudindtaget. Information kan være relevant, men hvis den samtidig er så upålidelig, at dens indregning i regnskabet potentielt vil være misvisende.

For at afgøre om information er pålidelig, er der opstillet fem kvalitative karakteristika, der underbygger, om informationen kan betegnes som pålidelig. Disse karakteristika er troværdig præsentation, indhold frem for formalia, neutralitet, forsigtighed og fuldstændighed.

Troværdig præsentation af transaktioner og andre begivenheder betyder, at informationen skal beskrive de forhold, som regnskabsbrugeren kan forvente, at den indeholder. Virksomheden skal derfor være opmærksom på de målings- og præsentationsmetoder, som den anvender til at præsentere informationerne. Stort set alle finansielle informationer er udsat for risiko, for ikke troværdigt at præsentere det den prøver at præsentere. Det skyldes ikke nødvendigvis bias, men i stedet iboende vanskelighed med at identificere og måle værdien af transaktioner og andre begivenheder.

For at information kan være troværdigt præsenteret, er det vigtigt, at den lever op til substansprincippet og så kaldet **"Indhold frem for formalia"**. Når virksomheden præsenterer sine informationer, skal den afspejle den økonomiske realitet af den transaktion, som egentlig finder sted frem for den formelle form. Det vil sige, at ligegyldigt hvilken juridisk aftale, der måtte være indgået af virksomheden, skal informationen præsenteres, så den afspejler de bagvedliggende transaktioner og begivenheder i den juridiske aftale.

¹³ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 31-38

Neutralitet er en vigtig kvalitet for informationen i årsregnskabet, den skal være så objektiv som muligt, og må derfor ikke være påvirket af bias. Et regnskab vil ikke være neutralt hvis der igennem udvælgelsen og præsentationen af information ønskes at opnå et forudbestemt resultat, der kan påvirke brugerne i en bestemt retning.

Udarbejdelsen af årsrapporten vil være præget af usikkerheder i den præsenterede information. Regnskabsaflægger skal derfor medregne en grad af **forsigtighed** i forbindelse med sine skøn af de enkelte forhold i virksomheden, således at aktiver hverken præsenteres til en for høj eller lav værdi. I den sammenhæng skal forsigtighed ses sammen med neutralitet, hvilket betyder, at virksomheden skal være opmærksom på, at der ikke opbygges skjulte reserver i forhold til værdierne præsenteret i årsregnskabet. I tilfælde af usikkerhed ved en given information, skal virksomheden søge yderligere oplysninger eller udføre analyser, som mindsker denne usikkerhed.

For at informationer er pålidelige, skal de være **fuldstændige**. Der må således ikke undlades detaljer, som gør informationerne misvisende, og derfor ikke kan bruges som beslutningsgrundlag. Der skal dog stadig tages højde for væsentligheden i forhold til nytteværdien for regnskabsbrugeren og omkostninger i forbindelse med regnskabsaflæggelsen med i betragtning. Virksomhedens informationer skal derfor ikke være fuldstændige, hvis det er åbenlyst, at de ikke vil have betydning for regnskabsbrugeren og dennes beslutninger.

4.3.4. Sammenlignelighed¹⁴

En del af den nytteværdi regnskabsinformation har for regnskabsbrugere, er muligheden for at sammenligne regnskaber fra tidligere år og at vurdere bl.a. udviklingstendenser i den enkelte virksomhed. Regnskabsbrugere har også brug for at kunne sammenligne den

¹⁴ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 39-42

regnskabsmæssige information på tværs af virksomheder og brancher for at kunne bestemme deres finansielle position. Ud fra sammenlignelighed kan man udlede to vigtige begreber, nemlig kontinuitet og konsistens.

Kontinuitet skal sikre, at den enkelte virksomhed anvender ensartede regnskabsprocedure fra år til år. Kontinuitet er vigtig for sammenlignelighed for regnskabsbrugerne, men anvendelsen af regnskabsprocedurer må ikke ske på bekostning af informationens nytteværdi og dermed ikke ske på bekostning af relevans og pålidelighed. Sker der således en ændring af en regnskabsstandard, der medfører et mere retvisende billede, bør virksomheden ændre praksis og tilpasse sammenligningstallene.

Konsistens skal sikre, at forhold så vidt mulig bliver behandlet ens i forskellige virksomheder. Der er dog stadig problemer på tværs af virksomheder, da der findes mange acceptable opgørelses- og målemetoder i praksis og valgmuligheder i de enkelte standarder, som er med til at gøre sammenligningen kompleks. Det er derfor nødvendigt med et sæt standarder, der er med til at ensrette den regnskabsmæssige behandling.

4.3.5. Begrænsning mellem relevant og pålidelig information¹⁵

Som tidligere nævnt kan det være svært at leve op til alle de kvalitative egenskaber samtidigt, og der må oftest findes et kompromis. Dette gælder især for egenskaberne relevans og pålidelighed.

Hvis rapporteringen af information er forsinket, kan informationen miste en del af sin relevans for regnskabsbrugeren, eftersom informationen kan være forældet. På den anden side hvis regnskabsinformation er forhastet, vil der være en risiko for fejl, og det vil medføre upålidelig information. Regnskabsaflæggeren skal derfor balancere mellem rettidig

¹⁵ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 43-44

rapportering og levering af pålidelig information. Her skal det tages med i betragtning hvorledes informationsbehovene hos regnskabsbrugerne bedst opfyldes.

Når den rette balance mellem de kvalitative egenskaber skal findes, skal forholdet mellem nytte og omkostninger, der opstår ved informationen ligeledes tages med i betragtning. Der skal foretages en såkaldt cost-benefit analyse. Denne analyse er at vurderingsspørgsmål.

4.4. Definitioner

I begrebsrammen defineres de forskellige elementer, der udgør regnskabet. I dette afsnit vil aktiver og forpligtelser defineres, da disse vil anvendes i analysen.

4.4.1. Aktiver¹⁶

Et aktiv defineres som:

” en ressource, der er kontrolleret af virksomheden som resultat af tidligere begivenheder, hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden.”

Økonomiske fordele er potentialet til at bidrage direkte eller indirekte med positive pengestrømme til virksomheden. De økonomiske fordele kan tilflyde virksomheden på adskillige måder. Et aktiv kan for eksempel anvendes, alene eller i kombination med andre aktiver, til at producere varer eller service ydelser, der sælges af virksomheden. Kunder er villige til at betale for disse varer og ydelser, og dermed skabes der gennem aktivet indirekte positive pengestrømme til virksomheden. Et aktiv kan også anvendes til at afvikle en forpligtelse og dermed reducere negative pengestrømme fra virksomheden.

¹⁶ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 49 (a), 53-59

For at der er tale om et aktiv, er det ikke en forudsætning, at aktivet har en fysisk form. Der kan derfor både være materielle aktiver, som ejendomme og maskiner samt immaterielle aktiver, som patenter og licenser.

Et aktiv er en ressource, som virksomheden har kontrol over. At have kontrol over et aktiv bliver ofte associeret med at have ejendomsretten, men juridisk ejerskab er ikke en forudsætning, for at der er tale om et aktiv. Kontrol vil sige, at virksomheden skal have rådighed over aktivet og således have adgang til de økonomiske fordele samt forhindre andre i at opnå disse fordele. Det betyder, for eksempel at aktiver, der er leaset, vil kunne opfylde definitionen på et aktiv, selv om der ikke eksisterer juridisk kontrol over aktivet.

Et aktiv skal være et resultat af en tidligere transaktion eller begivenhed. Dette sker normalt ved, at virksomheden køber eller producerer aktivet. Transaktioner og begivenheder, der forventes at finde sted i fremtiden, som for eksempel intention om at købe et aktiv, udgør ikke et aktiv.

4.4.2. Forpligtelser¹⁷

En forpligtelse defineres som:

”en eksisterende pligt for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele for virksomheden.”

Essensen af en forpligtelse er at der er tale om en eksisterende pligt. En pligt vil sige, at virksomheden skal opføre eller yde på en bestemt måde. Der skal skelnes mellem eksisterende pligter og fremtidige forpligtelser. En forpligtelse opstår normalt, når et aktiv er leveret, eller når virksomheden indgår en uigenkaldelig aftale om at anskaffe et aktiv.

¹⁷ IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 49 (b), 60-64

Når en forpligtelse opfyldes involverer det som regel, at virksomheden må opgive en ressource og dermed en økonomisk fordel for at opfylde kravet hos den anden part. Typisk vil forpligtelsen være at yde kontant betaling, men den kan også være overførelse af andre aktiver.

Forpligtelser skal være resultat af tidligere begivenheder, men en virksomhed kan også indregne fremtidige rabatter ud fra kunders årlige køb som forpligtelser, da salget til kunderne udgør en tidligere begivenhed, der gør at der kan være tale om en forpligtelse.

Nogle forpligtelser kan kun måles med en vis grad af skøn. Disse kaldes hensatte forpligtelser. Hvis en hensat forpligtelse omfatter en eksisterende pligt og ellers opfylder definitionen, er der tale om en forpligtelse, også selvom den må vurderes ud fra et skøn.

5. IAS 17 Leases

Dette afsnit vil omhandle de gældende regler for den regnskabsmæssige behandling af leasing for både leasingtager og leasinggiver. Eftersom der som tidligere nævnt er fokus på de internationale regnskabsstandarder, er det IAS 17 *Leases*, der her er gældende.

Afsnittet vil være en redegørelse for hovedtrækkene i standarden, der efterfølgende vil analyseres i forhold informationsbehovet hos regnskabsbrugeren, samt danne grundlag for sammenligning med udkastet til den nye regnskabsstandard for leasing.

IASB udsendte i 1997 IAS 17 *Leases*, der erstattede IAS 17 *Accounting for Leases* fra 1982. Standarden fra 1997 var udsat for kritik, og IASB valgte derfor at udvikle en revideret udgave af standarden, der blev udsendt i 2003 for at forbedre kritikpunkterne.

Nedenstående afsnit er skrevet ud fra den reviderede udgave af IAS 17 fra 2003 med de forbedringer, der er vedtaget indtil 31. december 2008.

5.1. Anvendelsesområde¹⁸

I IAS 17 definere en leasingaftale som følgende:

”En leasingkontrakt er en aftale, ifølge hvilken leasinggiver for en aftalt periode overdrager brugsretten til et aktiv til leasingtager mod en eller flere betalinger.”¹⁹

Der skal således være tale om en på forhånd aftalt periode og en på forhånd aftalt betaling, for at aftalen falder under betegnelsen leasingaftale. Det betyder at aftaler, hvor betalingen for brugsretten afhænger af det faktiske brug af aktivet ikke vil være omfattet af IAS 17.

¹⁸ IASB: IAS 17 *Leases*, pkt. 2-3

¹⁹ IASB: IAS 17 *Leases*, pkt. 4

IAS 17 skal anvendes på den regnskabsmæssige behandling af alle leasing kontrakter med undtagelse af:

- Leasing aftaler vedrørende efterforskning af ikke-regenererende ressourcer som olie, naturgas og lignende.
- Licensaftaler for eksempel film, patenter og copyright-rettigheder.

Derudover skal standarden ikke anvendes som målegrundlag for følgende aktiver:

- Investeringsejendomme hos leasingtager, når ejendommen leases som finansiell leasing eller operationel leasing. Disse skal i stedet behandles efter IAS 40 *Investment Property*.
- Biologiske aktiver hos leasingtager, når aktiver leases enten som finansiell eller operationel leasing. Disse skal i stedet behandles efter IAS 41 *Agriculture*.

Standarden skal anvendes på aftaler/kontrakter, hvor retten til at bruge et aktiv overføres, også selvom leasinggiver er pålagt at levere serviceydelser og vedligeholdes af aktivet. Den skal derimod ikke anvendes på servicekontrakter og aftaler hvor brugsretten til aktivet ikke overlades til anden part.

5.1.1. IFRIC 4²⁰

Som en yderligere definition af anvendelsesområdet for IAS 17 har International Financial Reporting Interpreting Committee (IFRIC) udarbejdet IFRIC 4 *Determining whether an Arrangement contains a Lease* med det formål at identificere aftaler, som indeholder en brugsret til et aktiv, og dermed er en leasingaftale, på trods af at aftalen ikke juridisk set anses for en leasing aftale.

²⁰ Fedders og Steffensen: *Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder – fra dansk praksis til IFRS*, s. 379-380

For at en aftale kan betegnes som en leasingaftale, der omfattes af IAS 17, skal følgende kriterier være opfyldt:

- Der skal være tale om specifikke aktiver
- Brugsretten skal være for en bestemt periode
- Betaling for det leasede aktiv skal være i forhold til den periode aktivet er stillet til rådighed, og må ikke ske på baggrund af det konkrete brug af aktivet.

Det væsentlige heri er, om aftalen fortrænger andre fra brugsretten til et specifikt aktiv, og dermed udelukker normale salgs- og købsaftaler i leasingperioden.

5.2. Klassifikation af leasingaftaler

IAS 17 opdeler leasingaftaler i to kategorier: finansiel leasing og operationel leasing, eftersom det først nævnte anses som et kredittøb, mens det andet ses som en lejeaftale. Disse to grupper behandles meget forskelligt i leasingtagers regnskab, og det er derfor vigtigt at skelne mellem i de to kategorier.

Operationel leasing afgrænses negativt, hvilket vil sige, at alle leasingaftaler, der ikke klassificeres som finansiel leasing, falder under operationel leasing. Derfor vil der kun redegøres for hvorledes finansiel leasing klassificeres.

En finansiel leasingaftale defineres i IAS 17 som:

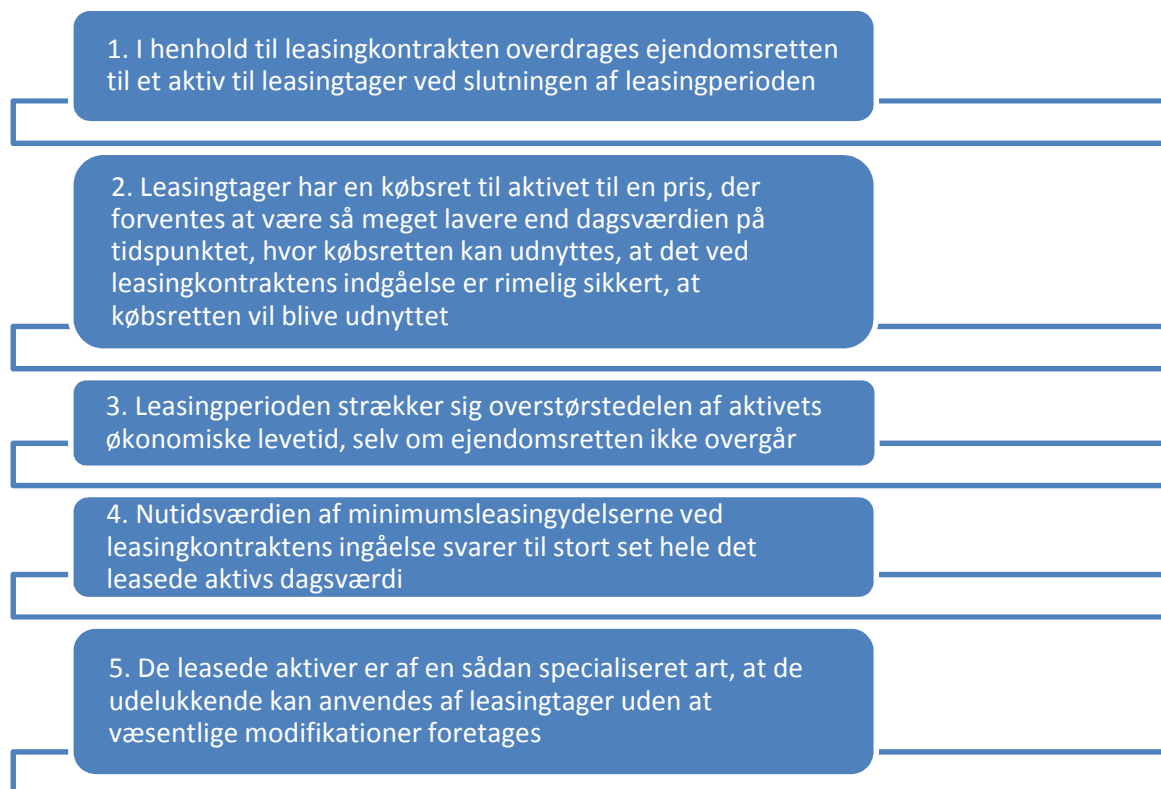
”... en leasingkontrakt, hvorved alle væsentlige risici og afkast forbundet med ejendomsretten til et aktiv overdrages, uanset om ejendomsretten overdrages ved leasingperiodens slutning eller ej.”²¹

²¹ IASB: IAS 17 Leases, pkt. 4

Ved risici forstås risikoen for tab ved ledig kapacitet, teknologisk forældelse og varierende rentabilitet på grund af skiftende økonomiske forhold. Fordele, der overdrages omfatter f.eks. muligheden for en gevinst ved værdistigning på aktivet, men også det afkast, der må forventes fra en lønsom drift ved anvendelse af aktivet.

Til at vurdere hvorvidt alle fordele og risici overdrages til leasingtager, og om der dermed er tale om en finansiel leasingaftale frem for en operationel, næver IAS 17 en række indikatorer, som er følgende:

Figur 3 Primære indikatorer

Kilde: IAS 17 Leases, pkt. 10

Hvis ejendomsretten automatisk overdrages til leasingtager ved udgangen af leasingperioden, vil der altid være tale om en finansiel leasingaftale, eftersom leasinggiver vil sikre,

at aktivets fulde værdi bliver betalt gennem leasing ydelserne. Der vil således i princippet være tale om en finansiering af aktivet, og det kan derfor sammenlignes med et kreditkøb.

Vedrørende den anden indikator hvor leasingtager har en fordelagtig købsoption på aktivet, der forventes at være væsentligt lavere end aktivets dagsværdi ved slutningen af leasingperioden, skal dette vurderes på indgåelses tidspunktet, eftersom en sådan gunstig option skal medregnes i minimumsleasingydelserne jf. afsnit 5.3.1.1.

Til at vurdere hvorvidt leasingperioden strækker sig over størstedelen af aktivets økonomiske levetid, giver IAS 17 ingen kriterier. Kigges på hvad US GAAP, der må anses at være vejledende for IFRS, forskriver, skal der ved størstedelen af den økonomiske levetid forstås 75 % eller mere.²²

Ligeledes den tredje indikator, er der i IAS 17 ingen kriterier for, hvornår minimumsleasingydelserne svarer til stort set hele aktivets dagsværdi. Her må der igen kigges til US GAAP, der angiver en grænse på 90 %.²³ Dog må det vurderes at være klare indikationer på, at der er tale om en finansiell leasingaftale allerede ved 75 %.

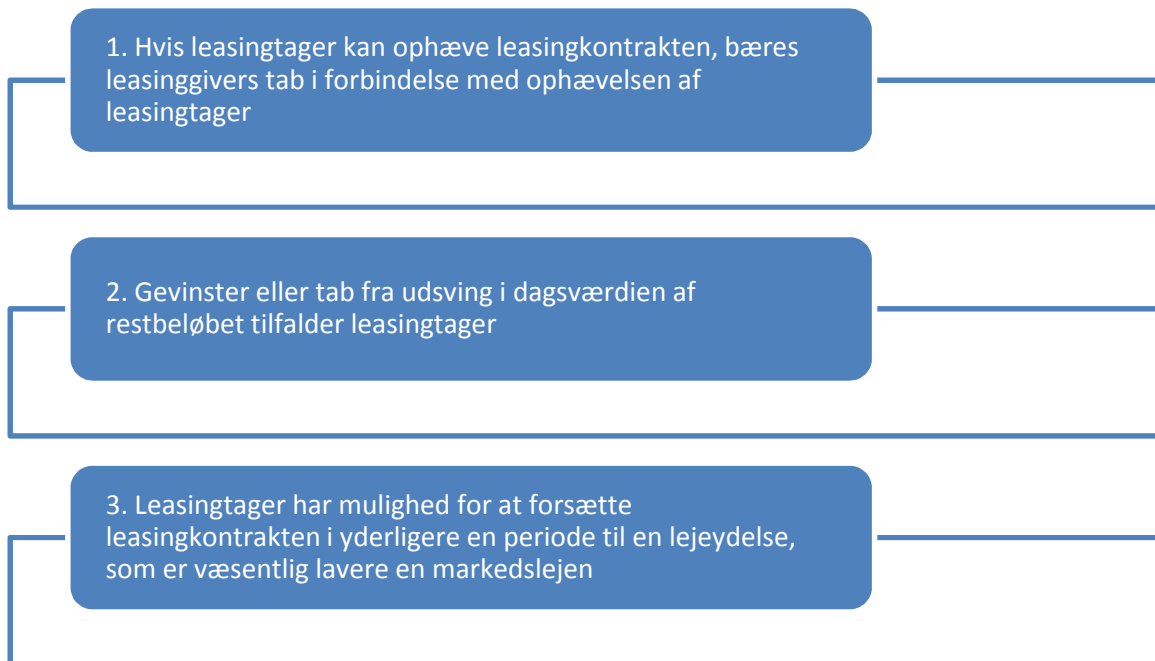
Hvis det pågældende aktiv er fremstillet specielt til leasingtager i sådan en grad, at andre ikke vil kunne anvende det uden betydelige ændringer, vil der være en finansiell leasingaftale, da det må forventes, at kontrakten omfatter størstedelen af aktivets økonomiske levetid, eller at leasingtager bliver ejer af aktivet ved periodens udløb.

IAS 17 indeholder udover de fem primære indikatorer nogle sekundære indikatorer, såkaldte hjælpeindikatorer.

²² Fedders & Steffensen: *Årsrapport efter internationale regnskabsstandarde – fra dansk praksis til IFRS*, s. 370

²³ Fedders & Steffensen: *Årsrapport efter internationale regnskabsstandarde – fra dansk praksis til IFRS*, s. 371

Figur 4 Sekundære indikatorer

Kilde: IASB: *IAS 17 Leases*, pkt.11

Hvis en eller flere af de nævnte indikatorerne er opfyldt, vil der være en stærk formodning om, at aftalen skal klassificeres som en finansiel leasingaftale, dog skal der foretages en helhedsvurdering, inden klassificeringen kan ske.

Klassifikation af en leasingaftale kan dog ikke ske udelukkende ud fra indikatorerne. Det, der i sidste ende er afgørende, for hvorvidt en aftale er finansiel eller operationel, er aftalens reelle indhold. Det vil sige, at hvis det på baggrund af andre forhold vurderes, at alle risici og fordele ikke overdrages, så skal aftalen stadig klassificeres som en operationel leasingaftale.²⁴

²⁴ IASB: *IAS 17 Leases*, pkt. 12

5.3. Indregning og måling

Hvorvidt en leasingaftale klassificeres enten som finansiel eller operationel leasing har betydning for, hvordan de skal indregnes og måles i regnskabet. Hvor finansiel leasing indregnes i balancen, skal operationel leasing blot oplyses i noterne.

5.3.1. Finansiel leasing

Et finansielt leaset aktiv skal regnskabsmæssigt behandles ud fra aftalens reelle indhold, nemlig at leasingtager har fået overdraget ejendomsretten og hermed alle væsentlige fordele og risici, samt at leasinggiver udelukkende står for finansieringen af aktivet. Aftalens formelle indhold, at leasinggiver stadig ejer aktivet tilsidesættes derfor og aftalen betragtes i realiteten som et kreditkøb og behandles i overensstemmelse hermed i både leasingtager og leasinggivers regnskab.²⁵

5.3.1.1. Hos leasingtager

Hvis en leasingaftale klassificeres som finansiel leasing skal der i leasingtagers regnskab indregnes et aktiv (anlægsaktiv) og en forpligtelse (gældsforpligtelse) i balancen.

Ved den første indregning måles aktivet til kostpris. Da der er tale om leasing, eksisterer der ikke en egentlig kostpris, og denne må i stedet opgøres som den laveste værdi af enten aktivets dagsværdi eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse.²⁶

Aktivets **dagsværdi** er den værdi aktivet forventes at have, hvis det blev solgt til en uafhængig part på tidspunktet for indregning.

²⁵ Fedders og Steffensen: *Årsrapport efter internationale regnskabsstandarde – fra dansk praksis til IFRS*, s. 381

²⁶ IASB: IAS 17 Leases, pkt. 20

Minimumsleasingydelseerne er det beløb leasingtager har eller kan blive forpligtet til at betale igennem leasingperioden. Herunder indgår en eventuel restværdigaranti, og hvis leasingtager har en gunstig købsoption, er denne også en del af minimumsleasingydelse

Betingede leasingydelser, der afhænger af brugen af aktivet, som for eksempel en leaset bil hvor ydelsen afhænger af, hvor mange kilometer bilen kører, skal ikke indregnes i minimumsleasingydelserne, men skal i stedet indregnes i den periode, hvor de opstår.

Til at finde nutidsværdien af minimumsleasingydelserne skal der anvendes **en diskont**

For at kunne udregne nutidsværdien af minimumsleasingydelserne skal **leasingperioden** bestemmes. Leasing perioden er den periode, leasingtager som minimum har forpligtet sig til at lease aktivet. Hvis leasingaftalen indeholder mulighed for at forlænge perioden, og det på indgåelsestidspunktet er sandsynligt at denne mulighed udnyttes, for eksempel hvis det er til en betydelig lavere leasingydelse, vil denne periode indgå i leasingperioden.

Forpligtelsen indregnes til en værdi, der svarer til den værdi aktivet, er indregnet med.

²⁷ Fedders og Steffensen: *Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder – fra dansk praksis til IFRS*, s. 376-377

Ved den efterfølgende indregning skal leasingydelserne deles op i en rentedel og en afdragsdel. Afdrags delen nedbringer gældsforpligtelsen, mens rentedelen skal omkostningsføres i resultatopgørelsen.

Det leasede aktiv skal afskrives efter samme praksis, som virksomheden afskriver tilsvarende aktiver. Hvis det ikke er sandsynligt, at leasingtager overtager ejendomsretten til aktivet ved leasingperiodens udløb, skal aktivet dog afskrives fuldt ud i leasingperioden, og skal derfor afskrives over den periode, der er kortest af enten leasingperioden eller aktivets økonomiske levetid.

5.3.1.2. Hos leasinggiver

I leasinggivers regnskab skal leasingaftalen behandles som om, leasinggiver ikke længere ejer aktivet og blot finansierer aktivet for leasingtager.

Hos leasinggiver skal leasingaftalen indregnes som et tilgodehavende, der opgøres på samme måde som hos leasingtager, nemlig nutidsværdien af minimumsleasingydelserne. Dog skal der tillægges en eventuel ikke-garanteret restværdi. Den ikke-garanterede restværdi er udtryk for leasinggivers investering og risiko, og det vil ikke give mening at lade den stå tilbage som et materielt anlægsaktiv.²⁸ Hvis der er omkostninger, der direkte kan henføres til indgåelse af leasingaftalen, skal disse indregnes i tilgodehavendet, hvorefter omkostningen vil indregnes løbende i leasingperioden.

Leasingydelserne opdeles i en afdragsdel, som nedbringer tilgodehavendet, og en rentedel, der er leasinggivers afkast på investeringen og derfor indtægtsføres i resultatopgørelsen.

²⁸ Fedders og Steffensen: *Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder – fra dansk praksis til IFRS*, s. 383

5.3.2. Operationel leasing

Som før nævnt er alle leasingaftaler, der ikke går under definitionen af en finansiel leasingaftale, operationelle leasingaftaler. Der er således tale om en leasingaftale, hvor alle fordele og risici forbundet med aktivet ikke overgår til leasingtager.

Hvor den regnskabsmæssige behandling af finansiel leasing kan sammenlignes med et kreditkøb, kan operationel leasing sammenlignes med en lejeaftale.

5.3.2.1. Hos leasingtager

Hos leasingtager skal operationel leasing som sagt ikke indregnes i balancen, men skal i stedet indregnes i resultatopgørelsen som en omkostning over leasingperioden. Indregningen skal ske lineært over leasingperioden, medmindre en anden metode vil give et mere retvisende billede af, hvordan aktivet bliver ”forbrugt”. Dette ses dog sjældent i praksis fordi, leasingtager for samme ydelse (retten til at benytte aktivet) leveret gennem leasingperioden.²⁹

Kravet om lineær indregning gælder dog ikke for betingede leasingydelser, der i stedet skal indregnes i de perioder, hvor de opstår, ligeledes ved finansielle leasingaftaler.

Selvom operationel leasing ikke skal indregnes i leasingtagers balance, skal der i regnskabet gives oplysninger om de fremtidige minimumsleasingydelser. Det skal specificeres hvilke beløb der skal betales om 1 år, 1-5 år og efter 5 år. Desuden skal der oplyses om de leasingydelser, der er omkostningsført i resultatopgørelsen.

²⁹ Fedders og Steffensen: *Årsrapport efter internationale regnskabsstandarder – fra dansk praksis til IFRS*, s. 384-385

5.3.2.1. Hos leasinggiver

I modsætning til den regnskabsmæssige behandling ved finansiel leasing skal leasinggiver fortsat beholde aktivet i sin balance og behandle det efter aktivets art og afskrives efter sædvanlig praksis.

Leasingydelserne indtægtsføres som lejeindtægter i resultatopgørelsen lineært over leasingperioden. Dette sker parallelt med leasingtager omkostningsførelse af ydelserne.

5.4. Eksempel på indregning af en leasingaftale

I dette afsnit vises der et eksempel på indregning af en simpel leasingaftale, dvs. uden optioner, betingede ydelser og restværdigaranti, der er blevet klassificeret som en finansiel leasingaftale, sker i leasingtagers regnskab.

Eksempel på indregning af en simpel finansiel leasingaftale

- Leasingperioden er på 6 år og lig med den økonomiske levetid
- Leasingydelse på 70.000 kr. pr. år
- Ingen kendt dagsværdi
- Alternativ lånerente på 10,55 %

Ud fra givne oplysninger er nutidsværdien af minimumsleasingydelserne udregnet til 300.000 kr. Med en leasing periode på 6 år giver det en årlig afskrivning på 50.000 kr.

Tabel 1 Eksempel på indregning af en simpel leasingaftale

År	Aktiver		Forpligtelser				Resultatopgørelse			Forskel i omk.
	Aktiv	Afskr.	Forpl.	Rente	Afdrag	Ydelse	Afskr.	Rente	Omk. I alt	
0	300.000		300.000							
1	250.000	50.000	261.656	31.666	38.344	70.000	-50.000	-31.666	-81.666	-11.666
2	200.000	50.000	219.265	27.610	42.390	70.000	-50.000	-27.610	-77.610	-7.610
3	150.000	50.000	172.402	23.137	46.863	70.000	-50.000	-23.137	-73.137	-3.137
4	100.000	50.000	120.594	18.192	51.808	70.000	-50.000	-18.192	-68.192	1.808
5	50.000	50.000	63.319	12.725	57.275	70.000	-50.000	-12.725	-62.725	7.275
6	0	50.000	0	6.681	63.319	70.000	-50.000	-6.681	-56.681	13.319
I alt	-	300.000		120.000	300.000	420.000	-300.000	-120.000	-420.000	0

Kilde: Egen tilvirkning

Som det ses ud fra tabellen er leasingaktivet indregnet under aktiver, mens forpligtelsen til at betale leasingydelse er indregnet under forpligtelser. Det leasede aktiv afskrives med 50.000 kr. årligt indtil det efter 6 år er fuldt afskrevet, samtidig med at leasinggælden nedbringes med afdragene.

Den sidste kolonne udtrykker den forskel, hvormed leasingaftalen ville påvirke resultatopgørelsen, hvis aftalen i stedet havde været indregnet som en operationel leasingaftale, og dermed ikke indregnes i balancen. Som det ses udlignes forskellen i den omkostningsmæssige påvirkning til sidst. Det vil altså sige, at de samlede udgifter er de samme, uanset om der er tale om finansiell eller operationel leasing, og den samlede resultatpåvirkning vil derfor også være ens. Forskellen mellem finansielle og operationelle leasingaftaler ligger altså i om de indregnes i balancen, og om der som følge heraf er afskrivninger forbundet hermed.

6. Kritik/Analyse af IAS 17 Leases

Den nuværende regulering af den regnskabsmæssige behandling af leasing har været stærkt kritiseret på flere områder. I dette afsnit vil de store kritikpunkter gennemgås.

6.1. Forskellig behandling af operationel leasing og finansiell leasing

Et af de største kritikpunkter er, at finansiell leasing skal indregnes i balancen, mens operationel leasing udelades. Dette anses af flere som inkonsistent med begrebsrammen, der mener, at en operationel leasingaftale ligeledes en finansiell leasingaftale opfylder begrebsrammens definitioner på et aktiv og en forpligtelse og derfor bør indregnes i leasingtagers balance.³⁰

Ifølge IASB's begrebsramme er et aktiv *"en ressource, der er kontrolleret af virksomheden som resultat af tidligere begivenheder, hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden"* jf. afsnit 4.4.1.

Det, der skal bestemmes, er altså om:

- Leasingtager har kontrol over aktivet
- Aktivet er opstået fra en tidligere begivenhed
- Forventes aktivet at tilføre virksomheden økonomiske fordele

Ved indgåelse af en leasingaftale vil leasingtager få brugsretten til aktivet i en forudbestemt periode. At leasingtager i en bestemt periode har brugsretten til aktivet betyder, at leasingtager i den givne periode kan forhindre andre i at få adgang til aktivet, og dermed yder kontrol over aktivet selvom ejendomsretten ikke nødvendigvis overgår. I begrebsrammen fastslås det, at den juridiske ejendomsret ikke er afgørende for om der eksisterer

³⁰ IASB: *Discussion Paper Leases – Preliminary Views*, pkt. 1.14

et aktiv, men at det afgørende er om leasingtager har adgang til aktivet og kan forhindre andre (herunder også leasinggiver) adgang.³¹

Kontrollen over aktivet er opstået som følge af en tidligere begivenhed nemlig leasingaftalens indgåelse.

Når leasingtager benytter aktivet, må det forventes, at det bidrager til positive pengestrømme, og dermed tilfører virksomheden økonomiske fordele.

Det vurderes derfor, at en leasingaftale ikke har noget problem med at opfylde definitionen på et aktiv.

En forpligtelse bliver i begrebsrammen fra IASB defineret som *”en eksisterende pligt for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele for virksomheden”* jf. afsnit 4.4.2.

Det, der skal bestemmes, er altså om:

- Der eksisterer en forpligtelse for leasingtager
- Forpligtelsen kommer fra en tidligere begivenhed
- Virksomheden, som følge af forpligtelsen, vil komme til at afstå økonomiske fordele

Leasingtager har forpligtet sig til at betale en given ydelse til leasinggiver for en given periode. Forpligtelsen er opstået, idet leasingaftalen er indgået og stammer derfor fra en tidligere begivenhed. I det leasingtager er forpligtet til at betale leasinggiver for at benytte aktivet, vil det medføre træk på økonomiske ressourcer, og virksomheden afstår derfor økonomiske fordele.

³¹IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*, pkt. 57

Det vurderes, at leasingaftaler, hvad enten de er klassificeret som finansielle eller operationelle, opfylder begrebsrammens definitioner på aktiver og forpligtelser, og burde derfor indregnes i leasingtagers regnskab, forudsat at de kan måles pålideligt. Kritikken af standarden IAS 17 *Leases* vurderes derfor at være begrundet, og der er tale om inkonsistens med IASB's begrebsramme.

Inkonsistensen med begrebsrammen betyder at transaktioner, der i en hver anden sammenhæng ville være indregnet i balancen, på grund af anvendelse af IAS 17 pludselig skal udelades. Dette vil give en asymmetri, som vil gøre regnskabsinformationen mindre forståelig, mindre relevant, mindre pålidelig og mindre sammenlignelig for regnskabsbrugere og dermed svække informationsværdien.

I det alle aktiver og forpligtelser, som opfylder definitionen, ikke bliver indregnet i leasingtagers regnskab, har det den konsekvens, at der udelades information, som kunne få betydning for, de beslutninger regnskabsbrugere skal træffe. Dette betyder, at relevansen for regnskabsinformationen er påvirket.

For at regnskabsinformation kan være pålidelig, skal den leve op til kravet om fuldstændighed. Idet operationelle leasingaftaler ikke indregnes i balancen, på trods af at opfylde indregningskriterierne, vil der derfor ikke være fuldstændig regnskabsinformation og kan dermed være misvisende. Dette bevirker desuden, at regnskabsinformationen ikke er troværdigt repræsenteret, eftersom man burde forvente, at alle aktiver og forpligtelser ville være indregnet.

6.2. Svært at skelne mellem operationel leasing og finansiell leasing

Hvorvidt en leasingaftale bliver klassificeret som finansiell eller operationel, har efter de nugældende regler stor betydning for den regnskabsmæssige behandling, hvorfor det er vigtigt, at klassifikationen sker korrekt.

Klassifikationen af en leasingaftale sker ud fra en række indikatorer og bygger dermed på vurderinger og skøn. Dette kan have den konsekvens, at en leasingaftale med samme indhold kan risikere at blive klassificeret forskelligt, alt efter hvem der har foretaget vurderingen.

Mange af de indikatorer, der er opstillet i IAS 17, kan være svære at vurdere, for hvornår er noget overvejende sandsynligt eller fordelagtig, og hvornår dækker noget den væsentligste del eller svarer stort set til? Alle disse begreber udgør vurderingsspørgsmål, og det er ikke muligt at søge nærmere vejledning herom i IAS 17. Man kan dog finde hjælp i FASB's US GAAP jf. afsnit 5.2.

De uklare regler, for hvornår en leasingaftale er finansiel og operationel, gør, at standarden kan være for kompleks at forstå for den almindelige regnskabsbruger, hvilket går ud over forståeligheden af regnskabsinformation. De uklare regler betyder desuden, at der er risiko for, at der kan være fejl i regnskabsinformation på grund af fejlklassificering, hvilket vil betyde, at regnskabsinformation ikke vil være pålidelig for brugeren.

Eftersom der kan opstå situationer hvor ens leasingaftaler klassificeres forskelligt, er det vanskeligt for regnskabsbrugerne at sammenligne regnskaber, og det kan kræve en grundig gennemgang og korrektion af regnskabet for at skabe et korrekt grundlag for en sammenligning. Nærmere herom i afsnit 6.3.

6.3. Korrektion af regnskab ved analyse brug

Når regnskabsbrugere, som långivere og investorer, skal vurdere en virksomheds økonomiske stilling, anvender de virksomhedernes regnskaber og der foretages ofte regnskabsanalyser, hvor der udregnes nøgletal. Regnskaberne sammenlignes både med tidligere år, for at følge virksomhedens udvikling, og med andre virksomheder for eksempel indenfor samme branche, for at vurdere hvilket niveau virksomheden ligger på.

Som det ses ud fra eksemplet i afsnit 5.4, vil den resultatmæssige påvirkning i sidste ende være den samme, uanset om en aftale er finansiel eller operationel leasing. Hvorimod i forhold til nøgletal er flere af dem baseret på virksomhedens aktiver og forpligtelser. Et af de vigtigste nøgletal er afkastningsgraden, der udtrykker virksomhedens rentabilitet ved at vise det gennemsnitlige afkast pr indsat kapitalkrone i form af aktiver. Afkastningsgraden udregnes:³²

$$\frac{\text{Resultat af drift} * 100}{\text{Aktiver}}$$

Netop dette nøgletal vil være påvirket af hvorledes leasingaftalen klassificeres, eftersom der ved operationel leasing ikke indregnes et aktiv i balancen, og det vil få stor betydning for størrelsen på afkastningsgraden.

Eksempel på simpel leasingaftale fortsat fra afsnit 5.4.

Hvis der ses bort fra leasingaftalen ville virksomheden have haft:

- Aktiver for 2.000.000kr.
- Et resultat på 250.000kr.

$$\text{Afkastningsgrad ved finansiel leasing: } \frac{(250.000 - 81.666) * 100}{2.000.000 + 300.000} = \underline{\underline{7,32\%}}$$

$$\text{Afkastningsgrad ved operationel leasing: } \frac{(250.000 - 70.000) * 100}{2.000.000} = \underline{\underline{9\%}}$$

Dette giver en forskel på 1,68 % point, og virksomheden vil derfor fremstå betydelig mere rentabel med en operationel leasingaftale end med en finansiel leasingaftale.

³² Schack: *Regnskabsanalyse og virksomhedsbedømmelse*, s. 33

For at regnskabsbrugerne kan anvende leasingtagers regnskab som beslutningsgrundlag, vil det være nødvendigt at foretage en korrektion, således at samtlige leasingaftaler indgår i regnskabet uanset deres klassificering. Dette kræver, at regnskabsbrugerne har tilstrækkelig viden om hvorledes regnskaber udformes. Dette må forventes, at de fleste regnskabsbrugere har, men der er stadig risiko for, at de træffer beslutninger ud fra det forkerte grundlag.

Når der skal foretages sammenligning med andre virksomheder, bliver det betydelig vanskeligere at få et pålideligt sammenligningsgrundlag, da det kræver indsigt i, hvilke indregningskriterier de enkelte virksomheder anvender.

Standarden kritiseres desuden for at kravene til de oplysninger, der skal medtages i regnskabets noter, ikke er tilstrækkelige, således regnskabsbrugerne kan foretage pålidelige korrektioner.³³

Medhensyn til informationsværdien for regnskabsbrugeren er regnskabet ikke umiddelbart anvendeligt til analyse og vurdering uden at der foretages korrektioner, hvilket påvirker forståeligheden og relevansen af informationen, eftersom brugeren ikke får den information, der er behov for til at træffe økonomiske beslutninger.

6.4. Strukturerings muligheder

I det klassificeringen af leasingaftaler har betydning for vurderingen af en virksomheds økonomiske stilling og rentabilitet, giver dette incitament for leasingtager til at strukturere leasingaftalen således, at denne vil blive klassificeret som operationel frem for finansiel.

Leasingtagers regnskab kan således, på grund af problemstillingen med klassifikationen af leasingaftaler, påvirkes i en ønsket retning som en form for regnskabsmanipulation.

³³ IASB: *Discussion Paper Leases Preliminary Views*, pkt. 1.12 (a)

Dette får betydning for informationsværdien af regnskabet, da pålideligheden af informationen svækkes. For at være pålidelig må informationen ikke være påvirket til at gå i en bestemt retning, da det betyder, at informationen ikke længere er neutral. Pålideligheden afhænger desuden også af transaktioner indregnes på baggrund af deres reelle indhold, hvilket må siges ikke at være tilfældet, hvis en leasingaftale som en formalitet fremstår som operationel på grund af strukturering for at undgå indregning i balancen, men i realiteten er en finansiel leasingaftale.

Hvis regnskabsinformation er forsøgt påvirket, kan det have den konsekvens, at regnskabsbrugerne træffer de forkerte beslutninger, da de ikke har det korrekte grundlag at vurdere ud fra, hvilket påvirker relevansen af regnskabsinformation. Sammenligneligheden af informationen vil desuden også være påvirket, eftersom strukturerings muligheden medvirker til, at to leasingaftaler som i realiteten er ens indregnes forskelligt hos forskellige virksomheder, og dermed kan disse virksomheders regnskaber ikke sammenlignes.

6.5. Delkonklusion

I dette afsnit vil resultaterne fra analysen af kritikpunkterne til IAS 17 *Leases* opsummeres til en delkonklusion.

I nedenstående tabel er kritikken af IAS 17 sammendraget i forhold til den konsekvens den har for informationsværdien i forhold til regnskabsbrugerne. Som det ses ud fra tabellen har de forskellige kritikpunkter forskellige indvirkning på de enkelte kvalitative egenskaber.

Tabel 2 Kritikpunkter og de kvalitative egenskaber

Kritikpunkt	Forståelighed	Relevans	Pålidelighed	Sammenlignelighed
Behandling af operationel leasing er inkonsistent med begrebsrammen		Undlader at medtage relevant information om rettigheder og forpligtelser = Relevans ↓	Regnskabsinformatio- nen er ikke fuldstæn- dig Transaktionerne er ikke troværdigt re- præsenteret =pålidelighed ↓	
Svært at skelne mellem finansiel og operationel leasing	Ingen klare regler for klassificeringen. Er for kompleks = Forståelighed ↓		Risiko for fejl i klassifi- cering =pålidelighed ↓	Identiske leasingaftaler kan blive klassificeret forskelligt =sammenlignelighed ↓
Nødvendigt at korrigere regnskab til analyse brug	Regnskabet er ikke umiddelbart brugbart for analyse og vurdering = Forståelighed ↓	Regnskabet giver ikke bruger den informati- on der er behov for = Relevans ↓		Kan ikke sammenligne uden korrektion =sammenlignelighed ↓
Strukturerings mulighed		Informationen påvir- ket i bestemt retning kan føre til forkerte beslutninger for bruger = Relevans ↓	Informationen er ikke neutral Viser ikke den egentli- ge økonomiske reali- tet =pålidelighed ↓	"Identiske" leasingaftaler, der er indregnet forskelligt kan ikke sammenlignes =sammenlignelighed ↓

Kilde: Egen tilvirkning

Samlet set går kritikken af IAS 17 *Leases* på, at der skelnes mellem finansiel og operationel leasing samt forskellen i den regnskabsmæssige behandling. Dette har medført, at den nuværende model for behandling af leasing ikke lever op til regnskabsbrugernes informationsbehov, da leasingtransaktionerne ikke er troværdigt repræsenteret. Kritikken går især på at der udelades relevant information om aktiver og forpligtelser på trods af, at de lever op til de pågældende definitioner. Den nuværende IAS 17 er unødvendig kompleks på grund af de uklare regler om klassificering af de to leasing grupper, hvilket vanskeliggør sammenligning med andre regnskaber. Samlet set har den regnskabsinformation, der udledes af IAS 17 altså ikke den informationsværdi, der er nødvendig for regnskabsbrugerne.

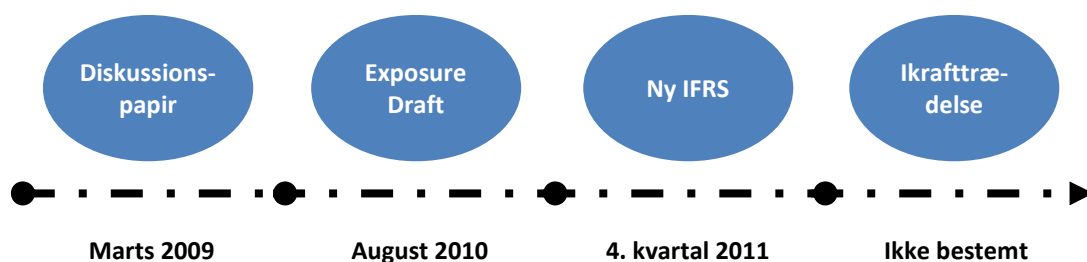
7. Exposure Draft Leases

I dette afsnit vil der redegøres for udkastet til den nye regnskabsstandard for leasingaftaler, som blev ud sendt i august 2010. Indledningsvis vil baggrunden og formålet for den nye standard gennemgås, hvorefter de største ændringer i forhold til den nuværende standard vil belyses og analyseres i forhold til begrebsrammens kvalitative egenskaber. Afslutningsvis vil disse ændringer sammenholdes med de gældende regler for at bestemme, hvorvidt informationsværdien for regnskabsbrugeren vil blive forbedret.

7.1. Baggrund for udarbejdelse af ny regnskabsstandard

Bestyrelsen i IASB og FASB valgte i juli 2006 at tilføje regnskabsreguleringen af leasingaftaler til deres dagsorden som følge af den omfattende kritik af den nugældende standard IAS 17 *Leases*.³⁴ Dette er en del af Memorandum of Understanding, det fælles projekt mellem IASB og FASB om at skabe konvergens mellem de internationale regnskabsstandarder.

Figur 5 Tidslinje for udarbejdelse af ny leasingstandard

Kilde: IASB

I marts blev der udsendt et diskussionspapir *Leases Preliminary Views*, der var åben for kommentarer indtil den 17. juli 2009. Ud fra kommentarerne til diskussionspapiret blev

³⁴ IASB: *Discussion Paper Leases - Preliminary Views*, pkt. 1.2

der udarbejdet det udkast til en ny regnskabsstandard, *Exposure Draft Leases*, som dette speciale vil se nærmere på. Exposure draftet var åben for kommentarer indtil den 15. december 2010.³⁵

Da kommentarperioden udløb, var der modtaget 760 comment letters, hvilket er en høj svar procent, der bevidner om, hvor vigtigt et emne leasing er, og hvor mange, der beskæftiger sig med leasing på den ene eller anden måde.³⁶ Respondenterne er bredt repræsenteret af forskellige industrier, organisationer og nationaliteter, både som leasingtager og leasinggiver.

Ud fra kommentarerne til exposure draftet bliver der på nuværende tidspunkt udviklet en ny regnskabsstandard, der forventes at være færdig sidst i 2011.³⁷

7.2. Ændringsforslag i Exposure Draft Leases

I dette afsnit vil der blive redegjort for de væsentligste ændringer i udkastet til den nye regnskabsstandard i forhold til IAS 17 *Leases*. Ændringerne er stadig kun forslag, men vil medføre betydelige ændringer i den regnskabsmæssige behandling af leasing hvis de vedtages.

7.2.1. Anvendelsesområde

Hvis Exposure Draft Leases vedtages skal det anvendes ved den regnskabsmæssige behandling af alle leasingkontrakter undtagen:

- Leasingaftaler med immaterielle anlægsaktiver

³⁵ <http://www.ifrs.org/Current+Projects/IASB+Projects/Leases/Leases.htm>

³⁶ IASB: *Agenda paper 5A Comment letter summary – main issues*, pkt. 7-8

³⁷ <http://www.ifrs.org/Current+Projects/IASB+Projects/Leases/Leases.htm>

- Leasingaftaler vedrørende efterforskning og brug af ikke-regenererende ressourcer som olie, naturgas og lignende
- Leasingaftaler med biologiske aktiver
- Leasingaftaler mellem datoen for aftalens indgåelse og leasingperiodens begyndelse, hvis de opfylder definitionen for tabsgivende aftale

Exposure draftet skal desuden anvendes på leasingaftaler med investeringsejendomme, men med den undtagelse at right-of-use aktivet ved efterfølgende måling kan vælges at måles til dagsværdien i overensstemmelse med IAS 40. Hvorefter ændringer i dagsværdien ligeledes skal indregnes efter IAS 40.³⁸

Hvis en aftale repræsenterer køb eller salg af det pågældende aktiv, finder udkastet til den nye regnskabsstandard ikke anvendelse. Dette gælder kontrakter, hvor kontrollen og stort set alle fordele og risici for bundet med aktivet ved udløb af perioden overgår til den anden part, samt leasingaftaler hvor en købsoption udøves.³⁹

7.2.2. Leasingtager right-of-use model

Kritikken af IAS 17 og den regnskabsmæssige behandling af leasing har hovedsagelig omhandlet behandlingen hos leasingtager, og det har derfor været et af fokuspunkterne under processen til udvikling af en ny regnskabsstandard.

Første indregning

Ifølge det nye udkast skal leasingtager indregne alle leasingaftaler efter en right-of-use model, hvilket betyder, at der ved leasingperiodens begyndelse i leasingtagers balance skal indregnes et aktiv, der repræsenterer brugsretten til det leasede aktiv (et såkaldt right-

³⁸ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt.7

³⁹ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt.8

of-use aktiv) og en forpligtelse til at betale leasingydelser.⁴⁰ Der skal således ikke længere skelnes mellem finansielle og operationelle leasingaftaler. Dem, der især vil blive påvirket af denne ændring, er virksomheder, som har mange aktiver, der efter nugældende regler er klassificeret som operationelle aktiver.

Derudover skal leasingtager i sin resultatopgørelse indregne⁴¹:

- Renteomkostning, der opstår fra forpligtelsen
- Afskrivningen på right-of-use aktivet
- Op - og nedskrivninger når aktivet revurderes
- Ændringer i forpligtelsen til at betale leasingydelser
- Eventuel værdiforringelse af right-of-use aktivet

Måling

Ved leasingaftalens indgåelse skal leasingtager måle forpligtelsen til at betale leasingydelser til nutidsværdien af leasingydelserne.

For at finde nutidsværdien af leasingydelserne skal leasingperioden først bestemmes. Dette gøres ved at vurdere sandsynligheden af enhver mulig leasingperiode ud fra en more-likely-than-not metode.⁴² Her skal den længste periode, som er more-likely-than-not til at forekomme vælges. Ved denne vurdering skal optioner om at forlænge eller opsige leasingperioden, samt faktorer som kan have indflydelse på om disse muligheder anvendes, tages med i betragtning.⁴³ Faktorer, som kan have indflydelse, er for eksempel størrelsen på leasingydelser i den forlængede periode. Er leasingydelserne særlig fordelagtig kan det

⁴⁰ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 10

⁴¹ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 11

⁴² IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. B16 og B17

⁴³ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 13 og B18

øge sandsynligheden for at leasingperioden forlænges. Modsat kan høje omkostninger forbundet med at opsig leasingaftalen tale imod at denne mulighed anvendes. Der kan også eksistere faktorer, som ikke er en del af selve leasingkontrakten, men som kan have indflydelse på udfaldet. Dette kan for eksempel være, hvor vigtigt det pågældende aktiv er for leasingtagers forretning og leasingtagers tidligere praksis med leasingaftaler.

Både leasingtager og leasinggiver skal foretage en vurdering af længden på leasingperioden, og eftersom disse kan have forskellige informationer omkring de forskellige faktorer, kan det føre til tilfælde, hvor parterne ikke når frem til samme sandsynlighed for leasingperioden.⁴⁴

Leasingtager skal bestemme leasingydelse på baggrund af det forventede udfald, hvis der er mulighed forlængelse eller opsig leasingperioden. Hvis dette er tilfældet skal den mest sandsynlige udfald vurderes. Det forventede udfald er nutidsværdien af det sandsynligheds vægtede gennemsnit af pengestrømme.⁴⁵ Med i denne betragtning skal medtages et skøn af eventuelle betingede leasingydelser, restværdigarantier som leasingtager skal betale leasinggiver, og ”bøder” som leasingtager skal betale leasinggiver hvis leasingaftalen opsiges før tid. Køboptioner skal således ikke længere indregnes i leasingydelserne.

Leasingydelserne skal ligeledes IAS 17 tilbagediskonteres med leasingtagers alternativ rente eller leasingaftalens interne rente, hvis denne umiddelbart kan opgøres.

Efterfølgende skal leasingforpligtelsen amortiseres efter den effektive rentes metode. Hvilket betyder at leasingforpligtelsen nedbringes af afdragsdelen af leasingydelserne, mens rentekomkostningerne indregnes i resultatopgørelsen.

⁴⁴ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. B20

⁴⁵ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 14

Leasingforpligtelsens værdi skal revurderes, hvis der er indikationer på betydelig ændringer heraf siden den sidste regnskabsperiode.⁴⁶ I den forbindelse skal leasingperioden samt forventede beløb til betingede leasingydelser og restværdigarantier revurderes og right-of-use aktivet skal tilpasses til eventuelle ændringer, hvis disse omhandler fremtidige perioder.

Right-of-use aktivet, som repræsenterer brugsretten til at det pågældende aktiv, skal måles til den samme værdi som forpligtelsen til at betale leasingydelser. Dog skal der tillægges eventuelle stiftelsesomkostninger, som for eksempel juridiske honorarer, som er afholdt af leasingtager.⁴⁷ Efterfølgende skal right-of-use aktivet afskrives systematisk over enten leasingperioden eller det pågældende aktivs økonomiske levetid, alt efter hvilken periode, der er kortest.⁴⁸ Right-of-use aktivet skal dermed afskrives efter samme praksis som ved IAS 17.

Præsentation

Alle poster vedrørende leasing skal præsenteres separat i leasingtagers regnskab.⁴⁹ Dette betyder at forpligtelsen til at betale leasingydelser skal præsenteres separat fra andre finansielle forpligtelser, mens right-of-use aktivet, der repræsenterer brugsretten skal præsenteres, som om det var et materielt anlægsaktiv, men det skal stadig fremstå separat fra øvrige aktiver. Derudover skal afskrivningerne på det leasede aktiv og rente omkostningerne forbundet med forpligtelsen præsenteres separat fra andre afskrivninger og rente omkostninger.

⁴⁶ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 17

⁴⁷ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 12 (b)

⁴⁸ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 20

⁴⁹ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 25

7.2.3. Leasinggiver regnskabsmodeller

Den regnskabsmæssige behandling af leasing i leasinggivers regnskab vil ændre sig betydeligt, hvis forslaget til den nye regnskabsstandard vedtages.

Ifølge forslaget skal der skelnes mellem to regnskabsmodeller: performance obligation approach og derecognition approach. Hvilken regnskabsmodel leasinggiver skal anvende afhænger af, hvilken grad leasinggiver fortsat er udsat for risici og fordele forbundet med det pågældende leasingaktiv løbende gennem leasingperioden eller efter leasingperiodens afslutning.⁵⁰

Til at vurdere hvorvidt leasinggiver bibeholder fordelene og risiciene, er der i exposure draftet opstillet en række faktorer, der skal hjælpe vurderingen.⁵¹ Faktorer, der vil tale for, at fordelene og risiciene er beholdt under leasingperioden, vil blandt andet være, hvis der er betydelige betingede leasingydelse, eller der er mulighed for leasingtager til enten at forlænge eller opsige leasingaftalen. Hvis der er betydelig chance for, at leasingtager opsiger leasingaftalen før tid, er det mere sandsynligt, at leasinggiver stadig er udsat for risici og fordele forbundet med det pågældende aktiv under leasingperioden. Til at vurdere om leasinggiver ligeledes er udsat for risici og fordele, når leasingperioden er udløbet, vil det blandt andet være relevant at se på, hvorvidt leasingperioden udgør en betydelig del af aktivets økonomiske levetid. Det kan også få betydning, hvis det forventes, at der vil opstå betydelig værdi ændring af det pågældende aktiv ved leasingperiodens udløb. I så fald vil eksistensen af en restværdigaranti reducere leasinggivers udsættelse for risici. Det skal dog huskes, at selvom en af de nævnte faktorer er tilstede, vil det ikke være tilstrækkeligt til at bestemme, om leasinggiver bibeholder fordelene og risiciene, der skal stadig foretages en helhedsvurdering.

⁵⁰ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 28

⁵¹ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. B22-26

Den valgte regnskabsmodel kan ikke ændres efter leasingaftalens indgåelse.⁵²

7.2.3.1. Performance obligation approach

Hvis leasinggiver bibeholder betydelige risici og fordele forbundet med de pågældende aktivet, skal leasinggiver forsat indregne det pågældende aktiv i sin balance og desuden indregne et tilgodehavende til at modtage leasingydelse, samt en leasingforpligtelse. Leasingaftalen kan således sidestilles med en lejeaftale, hvor leasinggiver opfylder leasingforpligtelsen løbende gennem leasingperioden, ved at stille det pågældende aktiv til rådighed for leasingtager, og derfor løbende indregner leasingindtægter.

Første indregning

Ved leasingperiodens påbegyndelse skal leasinggiver i sit regnskab indregne et tilgodehavende til at modtage leasingydelse, samt en leasingforpligtelse. Det leasede aktiv skal således ikke ophøre med at indregnes i leasinggivers regnskab.⁵³

Leasinggiver skal desuden indregne profit og tab som:

- Renteindtægter, der opstår i forbindelse med leasingaftalen
- Leasingindtægter efterhånden som leasinggiver opfylder sin leasingforpligtelse til at stille det pågældende aktiv til rådighed for leasingtager
- Eventuelle ændringer i leasingforpligtelsen som resultat af ændringer i betingede leasingydelse, optioner og restværdigarantier og værdiændringer som følge af om - og revurderinger.

⁵² IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 29

⁵³ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 30

Måling

Ved leasingaftalens indgåelse skal leasinggiver måle tilgodehavendet til at modtage leasingydelser til nutidsværdien af leasingydelserne, der opgøres på samme måde som hos leasingtager, se afsnit 7.2.2. I den efterfølgende behandling skal tilgodehavendet amortiseres efter den interne rentes metode, med mindre der forelægger indikationer på, at der er sket betydelige ændringer i retten til at modtage leasingydelser, eller der er sket en værdiforringelse af tilgodehavendet.⁵⁴ Er der indikationer på sådanne ændringer, skal leasingperioden, den forventede værdi af betingede leasingydelser og eventuelle restværdigarantier revurderes, og ændringer heri skal videreføres til leasingforpligtelsen.

Værdien af leasingforpligtelsen skal svare til værdien af tilgodehavendet til at modtage leasingydelser. Den resterende leasingforpligtelse skal efterfølgende bestemmes systematisk på basis af leasingtagers brug af det leasede aktiv.⁵⁵ Dette kunne for eksempel baseres på det output leasingtager producerer mod det samlede forventede output eller input i form af maskintimer. Hvis dette ikke kan bestemmes pålideligt, skal der i stedet anvendes en lineær metode.

Præsentation

Ved anvendes af performance obligation metoden skal leasinggiver i sit regnskab samlet præsentere følgende poster:⁵⁶

- Det pågældende aktiv
- Tilgodehavendet, der repræsenterer retten til at modtage leasingydelser
- Leasingforpligtelsen

⁵⁴ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 37, 39 og 41

⁵⁵ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 37

⁵⁶ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 42

- Et total af aktiv, tilgodehavende og forpligtelse, der giver enten et netto leasingaktiv eller en forpligtelse.

Derudover skal leasinggiver præsentere renteindtægter, leasingindkomst og afskrivninger på det pågældende aktiv separat fra andre poster af samme art. Det samme gælder for pengestrømme forbundet med leasingaftalen.

7.2.3.2. Derecognition approach

Hvis leasinggiver ikke bibeholder betydelige risici og fordele forbundet med aktivet, skal leasinggiver behandle leasingaftalen efter en model, der næsten minder om salg af aktivet. Leasinggiver opfylder leasingforpligtelsen ved leasingperiodens begyndelse ved at levere leasingaktivet til leasingtager og skal dermed indregne leasingindtægt, der repræsenterer ”salget” af brugsretten til det pågældende aktiv.

Første indregning

Ved leasingperiodens begyndelse skal leasinggiver indregne rettigheden til at modtage leasingindtægter som et tilgodehavende i sin balance.⁵⁷

Fordi leasinggiver afstår alle fordele og risici, som normalt er forbundet med ejerskab til leasingtager, skal det pågældende aktiv behandles som om, leasinggiver ikke længere ejer aktivet. Leasinggiver skal dermed ophøre med at indregne den andel af aktivets værdi, som repræsenterer leasingtagers brugsret til aktivet, i sin balance.⁵⁸ Den resterende andel af det pågældende aktiv, som repræsenterer den andel leasinggiver fortsat beholder rettigheden til, skal omposteres som et residual aktiv.

Derudover skal leasinggiver også indregne følgende som profit eller tab:

⁵⁷ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 46 (a)

⁵⁸ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 46 (b)

[REGNSKABSMÆSSIG BEHANDLING AF LEASING]

- Leasingindkomst, som repræsenterer nutidsværdien af leasingydelserne, samt leasingomkostninger, som repræsenterer omkostningen for den andel af aktivet, som leasinggiver er ophørt med at indregne.
- Renteindtægter i forbindelse med retten til at modtage leasingydelser
- Ændringer i retten til at modtage leasingydelser som følge af revurderinger
- Eventuelt værditab i retten til at modtage leasingydelser.

Måling

Den første måling af de forskellige poster i forbindelse med leasingaftalen skal ske ved leasingaftalens indgåelse. Her skal leasinggiver måle tilgodehavendet, der udgør retten til at modtage leasingydelser, til nutidsværdien af leasingydelserne, der opgøres ligesom ved leasingtager se afsnit 7.2.2. Ved efterfølgende målinger skal tilgodehavendet amortiseres efter den interne rentes metode, medmindre der er tale om direkte værdiforringelser.⁵⁹

Den resterende andel af det pågældende aktiv, residual aktivet, skal måles som en allokeret andel af den regnskabsmæssige værdi af aktivet. For at bestemme hvor stor en andel af det pågældende aktiv, som ikke længere skal indregnes, og dermed også størrelsen på residual aktivet, skal den regnskabsmæssige værdi af aktivet allokere, i forhold til dagsværdien af de rettigheder leasinggiver afstår og beholder.⁶⁰ Værdien af den del af det pågældende aktiv, som ikke længere skal indregnes, kan således opstilles på følgende måde:

$$\frac{\text{Regnskabsmæssige værdi af aktivet} * \text{dagsværdien af rettigheden til at modtage leasingydelser}}{\text{Dagsværdien af aktivet}}$$

⁵⁹ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 54

⁶⁰ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 49 (b) og 50

Præsentation

Udover at leasinggiver skal indregne de i ovenstående nævnte poster i sit regnskab, skal følgende poster præsenteres i regnskabet⁶¹:

- Retten til at modtage leasingydelser skal præsenteres separat fra andre finansielle aktiver
- Residual aktivet skal præsenteres separat fra øvrige anlægsaktiver
- Renteindtægter, der er opstået fra retten til at modtage leasingydelser, skal præsenteres separat fra andre renteindtægter

Med hensyn til leasingindtægt og leasingomkostninger, der skal medtages i resultatopgørelsen, skal de præsenteres enten på hver deres linje eller på en enkelt linje som en netto sum af de to poster. Præsentationen afhænger af, hvorvidt leasingaftaler er en del af leasinggivers normale forretningsgange. Hvis leasingtager bruger leasingaftalen som et alternativ til at genere værdi fra et aktiv, som denne normalt vil sælge, er der ikke tale om normale forretningsgange, og posterne skal derfor præsenteres på separate linjer. Hvis leasinggiver derimod anvender leasingaftaler til at yde finansiering, er dette en del af dennes forretningsmodel, og posterne skal præsenteres samlet på en enkel linje.⁶²

7.2.4. Oplysningskrav

Oplysningskravene efter IAS 17 *Leases* er kritiseret for at være mangelfuld og ikke forsyne regnskabsbrugerne med den nødvendige regnskabsinformation. Hvis udkastet til den nye regnskabsstandard vedtages, vil det medføre betydelige større oplysningskrav til leasingaftaler.

⁶¹ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 60 og 62

⁶² IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 61

Parterne i leasingaftalen skal både give kvantitative og kvalitative finansielle oplysninger om leasingaftaler, som identificerer og forklarer de beløb, der er indregnet i regnskabet i forbindelse med leasingaftalen, samt beskrive, hvordan leasingaftalen kan have indflydelse på fremtidige pengestrømmes beløb, timing og usikkerhed.⁶³

Parterne skal vurdere mængden af regnskabsinformation, der vil være nødvendig for at opfylde regnskabsbrugernes informationsbehov, samt hvor detaljeret informationen skal være, og om den skal sammendrages eller udspecificeres.

Nogle af de ting parterne skal give oplysning om, er blandt andet, hvilken art leasingaftalen har, eksistensen af optioner til at forlænge, opsige eller købe aktivet, samt restværdigarantier.

⁶³ IASB: *Exposure Draft Leases*, pkt. 70

8. Analyse af ændringsforslag fra Exposure Draft Leases

I dette afsnit vil ændringsforslagene fra Exposure Draft Leases fra august 2010 sammenlignes med den nuværende regulering IAS 17 Leases, og der vil samtidig foretages en analyse af, hvorvidt de foreslåede ændringer vil påvirke informationsværdien for regnskabsbrugerne. I analysen vil IASB's begrundelser for ændringerne og kommentarerne fra diverse interessenter inddrages, samtidig med at der analyseres ud fra de kvalitative egenskaber fra IASB's begrebsramme.

På trods af at der på nuværende tidspunkt er kommet et udkast en ny begrebsramme i forbindelse med konvergensprojektet, vil den oprindelige begrebsramme fortsat anvendes, eftersom Exposure Draftet *Leases* ligeledes er udarbejdet efter den oprindelige begrebsramme. IASB's bestyrelse mener dog ikke at de ændringer, der vil ske i begrebsrammen, er så fundamentale, at det vil skabe inkonsistens hvis dette udkast vedtages.⁶⁴

I tabel 6 er forskellene mellem den eksisterende regnskabsstandard IAS 17 *Leases* og Exposure Draft *Leases* august 2010 blevet sammenfattet.

Afslutningsvis vil konklusionerne i dette afsnit opsummeres i en tabel, der viser ændringernes påvirkning af de kvalitative egenskaber.

⁶⁴ IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC 7

[REGNSKABSMÆSSIG BEHANDLING AF LEASING]

Tabel 6 IAS 17 *Leases* sammenlignet med Exposure Draft *Leases*

Forhold	IAS 17 Leases	Exposure Draft Leases
Leasingtager	Finansielle leasingaftaler indregnes i balancen og behandles som hvis aktivet var købt, mens operationelle leasingaftaler udelades	Alle leasingaftaler skal indregnes i balancen med et right-of-use aktiv og en forpligtelse til at betale leasingydelser
- Første indregning	Aktiv: Laveste værdi af dagsværdien eller nutidsværdien af minimumsleasingydelserne Forpligtelse: Samme værdi som aktivet	Forpligtelse måles til nutidsværdien af leasingydelserne. Aktiver måles til samme værdi som forpligtelse inkl. evt. stiftelsesomkostninger
- Leasingperioden	Den periode leasingtager som minimum har forpligtet sig til og som med <i>rimeligt sandsynlighed</i> indtræffer	Den længste periode som er <i>more-likely-than-not</i>
- Leasingydelser	Minimumsleasingydelser for den valgte leasingperiode inkl. restværdigarantier og køboptioner hvis disse er rimelige sandsynlige	Leasingydelser inkl. evt. betingede ydelser, samt en restværdigaranti
- Efterfølgende måling	Aktiv: Skal afskrives Forpligtelse: Skal amortiseres	Forpligtelsen amortiseres efter den effektive rentes metode, samt revurderes hvis der er indikationer på ændringer. Aktivet afskrives systematisk
Leasinggiver	Skelnes mellem finansiell og operationel leasing	To regnskabsmodeller Performance: Leasinggiver fastholder betydelige fordele og risici. Det pågældende aktiv indregnes fortsat Derecognition: Leasinggiver overdrager betydelige fordele og risici. Det pågældende aktiv ophører med at indregnes
- Første indregning	Finansiell: Et tilgodehavende til nettoinvesteringen i leasingaftalen Operationel: Fortsætte alm. praksis	Performance: Tilgodehavende til nutidsværdi af leasingydelserne. Forpligtelse til samme værdi som tilgodehavendet Derecognition: Tilgodehavende til nutidsværdi af leasingydelserne. Residual aktiv værdi allokteres
- Efterfølgende måling	Finansiell: Leasingbetalinger indtægtsføres lineært overleasingperioden Operationel: Leasingbetalinger indtægtsføres løbende	Performance: Tilgodehavende amortiseres og revurderes hvis der er indikationer på ændringer Forpligtelse måles systematisk ud fra leasingtagers brug, eller lineært Derecognition: Tilgodehavende amortiseres og revurderes hvis der er indikationer på ændringer Residual aktiv skal ikke revurderes
Køboptioner	Medregnes som leasingydelse hvis det er <i>rimeligt sandsynligt</i> at den udnyttes	Skal <i>ikke medregnes</i> som leasingydelse Leasingaftalen ophører og anses som salg hvis optionen udnyttes
Oplysningskrav	Oplysning om leasingydelser, der skal betales indenfor 1 år, mellem 1-5 år og mere end 5 år	Der skal gives både kvantitative og kvalitative oplysninger, som forklarer og identificerer beløb fra regnskabet som er forbundet med leasingaftaler

Kilde: Egen tilvirkning

8.1. Anvendelsesområde

Hvis ændringerne i Exposure Draft Leases bliver vedtaget, vil leasingaftaler, hvor leasingtager har udnyttet en købsoption efter udnyttelsen ikke længere blive betragtet som en leasingaftale, og exposure draftet vil derfor ikke længere finde anvendelse.

Ved udarbejdelsen blev det diskuteret, hvorvidt købsoptioner var en del af vilkårene for leasingaftalen og dermed skulle behandles som en option til at forlænge aftalen, eller om de skulle betragtes som en mulighed for at opsige aftalen.⁶⁵

Begrundelsen, for at en købsoption skal behandles som en mulighed for at opsige leasingaftalen, er, at når optionen udnyttes bliver aftalen i stedet til et køb af det pågældende aktiv for leasingtager og til et salg for leasinggiver og skal derfor behandles herefter.⁶⁶

Dog anses der af EFRAG ingen begrebsmæssige argumenter for, hvorfor købsoptioner skal behandles anderledes end optioner til at forlænge leasingperioden.⁶⁷ Der er således tale om en inkonsistent behandling, og det vil derfor ikke give en troværdig repræsentation, hvilket påvirker pålideligheden af regnskabsinformation. Relevansen af regnskabsinformation for regnskabsbrugere vil ligeledes blive påvirket, eftersom relevant information udelades fra regnskaber uden nogen begrebsmæssig begrundelse.

Det vækker desuden bekymring, at hvis en købsoption er gunstig, vil det medføre, at leasingaftalen ikke længere vil blive behandlet som leasing, men i stedet vil blive behandlet som et køb, hvorimod hvis optionen ikke havde været gunstig, ville den blive ignoreret indtil den en dag blev udnyttet.⁶⁸ Dette betyder, at to leasingaftaler der, er stort set ens

⁶⁵ IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC 63

⁶⁶ Deloitte (IFRS in Focus): *IASB issues Exposure Draft on Lease Accounting*, s. 2

⁶⁷ EFRAG: *Comment Letter No. 727*, Appendix 2 pkt. 74

⁶⁸ EFRAG: *Comment Letter No. 727*, Appendix 2 pkt. 75

regnskabsmæssigt, kan ende med at skulle behandles meget forskelligt alt efter, hvordan køboptionen bliver vurderet. Dette vil få betydning for sammenligneligheden af regnskabsinformation.

8.2. Regnskabsmodel for leasingtager

Det er bestyrelsens opfattelse, at principperne i den foreslåede right-of-use regnskabsmodel for leasingtager vil tage fat i mange af de problemer, som den eksisterende regnskabsstandard er kritiseret for.⁶⁹ Denne holdning deler EFRAG, så længe der er en klar definition på, hvornår en aftale er en leasingaftale og således falder under regnskabsstandardens anvendelse.⁷⁰

Hvor den eksisterende regnskabsmodel kun indregner aktiver og forpligtelser for leasingaftaler, der er klassificeres som finansielle leasingaftaler, skal leasingtager nu indregne samtlige aktiver og forpligtelser, der opstår ved en leasingaftale. Dette vil skabe konsistens med begrebsrammen, eftersom bestyrelsen anser right-of-use aktivet for at opfylde definitionen på et aktiv, ved at være et aktiv, som leasingtager har kontrol over, og er opstået ved leasingaftalens indgåelse, hvorfra det må forventes, at fremtidige økonomiske fordele vil opstå. Forpligtelsen til at betale leasingydelser opfylder ligeledes begrebsrammens definition, ved at der er tale om en eksisterende forpligtelse, der ligeledes er opstået ved leasingaftalens indgåelse, og forventes at resultere i at leasingtager må afstå økonomiske fordele.⁷¹ At alle leasingaftaler nu behandles konsistent efter begrebsrammen medfører at al relevant regnskabsinformation nu medtages i leasingtagers balance. Hvilket betyder, at al relevant regnskabsinformation nu vil blive tilgængeligt for regnskabsbrugere.

⁶⁹ IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC 5

⁷⁰ EFRAG: *Comment Letter No. 727*, Appendix 2 pkt.19

⁷¹ IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC6 (a) og (d)

I det alle leasingaftaler, der opfylder definitionerne efter den nye right-of-use model, nu skal indregnes i leasingtagers balance, betyder det, at stort set alle leasingaftaler regnskabsmæssigt vil blive behandlet identisk. Dette vil øge sammenligneligheden af regnskaber, samt mindske muligheden for at strukturere aftaler således at de undgår indregning og dermed undgår at belaste nøgletal.

Bestyrelsen mener, at den nye regnskabsmodel vil give et retvisende billede af en række forskellige leasingaftaler.⁷² For eksempel vil en leasingaftale, hvor leasingperioden kun udgør en mindre del af det pågældende aktivs økonomiske levetid, kun resulterer i et right-of-use aktiv, der er relativt lille i forhold til aktivets regnskabsmæssige værdi, hvorimod en leasingaftale, der udgør størstedelen af aktivets økonomiske levetid, vil resultere i et right-of-use aktiv, der stort set svarer til hele aktivets regnskabsmæssige værdi. Leasingaftalerne vil således blive mere troværdigt repræsenteret.

Respondenter til diskussionspapiret marts 2009, der kom forud for exposure draftet har udtrykt bekymring for, at right-of-use modellen vil betyde, at der fejlagtigt vil blive indregnet aktiver og forpligtelser for alle kontrakter til senere opfyldelse inklusiv langtids-salgsaftaler.⁷³ Dette syn deler bestyrelsen dog ikke, eftersom de ikke mener, at leasingaftaler falder under betegnelsen ”kontrakter til senere opfyldelse” eftersom aftalen opfyldes ved leasingperiodens begyndelse, ved at leasinggiver stiller det pågældende aktiv til rådighed for leasingtager.

En anden bekymring der er udtrykt, er at den eksisterende metode er velkendt af både regnskabsaflæggere og regnskabsbrugere, og at indførelse af en ny model vil være svær og omkostningsfuld at implementere. Respondenter af denne holdning mener, at det i stedet vil være mere relevant at forbedre implementeringen af den eksisterende metode.

⁷² IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC 6 (c)

⁷³ IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC 7 (b)

Bestyrelsen mener dog, at den eksisterende model har nogle fundamentale fejl på grund af inkonsistensen med begrebsrammen, som det vil være nødvendigt at rette op på.

8.3. Regnskabsmodel for leasinggiver

I diskussionspapiret om leasing fra marts 2009 var der ikke taget stilling til den regnskabsmæssige behandling af leasing hos leasinggiver, fordi det blev vurderet at de fleste problemer med den eksisterende standard omhandlede behandlingen hos leasingtager. Bestyrelsen i IASB blev dog af respondenter opfordret til at udvikle en regnskabsmodel for leasinggiver, som ville være konsistent med den foreslåede metode hos leasingtager.⁷⁴ Det endelige exposure draft er derfor endt med også at indeholde et forslag til den regnskabsmæssige behandling af leasing hos leasinggiver.

Under udviklingen af regnskabsmodellen for leasinggiver blev det diskuteret, hvorvidt der skulle anvendes en enkelt regnskabsmodel hos leasinggiver på samtlige leasingaftaler, eller om der skulle skelnes mellem to regnskabsmodeller. I den forbindelse blev der overvejet både performance og derecognition modellen som enkelt stående regnskabsmodel.

Det er bestyrelsen holdning, at leasinggiver ligeledes leasingtager skal indregne de aktiver og forpligtelser i deres balance, som opstår i forbindelse med leasingaftaler. Dog mener de, at indregningen skal differentieres, alt efter om leasinggiver fortsat er udsat for risici og fordele forbundet med leasingaftalen.⁷⁵

EFRAG deler ikke bestyrelsen syn på, at det er nødvendig med differentiering i den regnskabsmæssige behandling af leasing hos leasinggiver og mener i stedet, at der skal anvendes en enkelt regnskabsmodel som hos leasingtager.

⁷⁴ IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC 13

⁷⁵ IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC 14

Det er bestyrelsens holdning, at én regnskabsmodel ikke alene kunne give en retvisende behandling af alle leasingaftaler på grund af den forskellige funktion, leasingaftaler har i leasinggivers forretningsgange.⁷⁶ Hvis en virksomheds forretningsmodel primært anvender leasing som finansiering af det pågældende aktiv for leasingtager, vil den profit der generes være renteindkomst, og den risiko leasinggiver er udsat for, vil således være kreditrisiko. I denne situation vil derecognition modellen skulle anvendes. Performance modellen vil skulle anvendes, hvis leasinggivers forretningsmodel går ud på at administrere det på gældende aktiv og på den måde genere profit. Der vil i denne situation være tale en risiko forbundet med aktivet.

Denne begrundelse mener EFRAG dog ikke holder, eftersom det samme argument kunne bruges til at argumentere for, at der også skal anvendes to forskellige regnskabsmodeller ved behandlingen hos leasingtager.⁷⁷ Nogle anvender leasing med det formål at anskaffe sig aktivet ved leasingperiodens udløb, mens andre kun ønsker at lease aktivet for en kort periode. Desuden mener de, at leasinggiver ved anvendelse af derecognition modellen stadig bibeholder en del af risikoen forbundet med aktivet, eftersom residual aktivet fortsat skal indregnes i balancen.⁷⁸ Hvilket taler for derecognition modellen som enkeltstående regnskabsmodel for den regnskabsmæssige behandling hos leasinggiver.

Hvor det vurderes at den unødige kompleksitet og manglende sammenlignelighed som differentieringen mellem finansielle og operationelle leasingaftaler gav, er blevet løst med en ensartet behandling af samtlige leasingaftaler hos leasingtager, vurderer EFRAG, at

⁷⁶ IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC 25

⁷⁷ EFRAG: *Comment Letter No. 727*, Appendix 2 pkt. 23

⁷⁸ EFRAG: *Comment Letter No. 727*, Appendix 2 pkt. 30

dette problem i exposure draftet blot er blevet overført til den regnskabsmæssige behandling hos leasinggiver.⁷⁹

I stedet for at skelne mellem finansielle og operationelle leasingaftaler skal det nu vurderes, hvorvidt performance obligation modellen eller derecognition modellen skal anvendes. Denne vurdering skal foretages ud fra et sæt kriterier, der er lige så upræcise og komplekse som dem for finansielle og operationelle leasingaftaler. Hvilket vil gøre standarden svær at anvende for regnskabsaflægger og gøre det svært for regnskabsbrugere at gennemskue regnskabsinformation.

Det vurderes dermed, at exposure draftet ikke vil medføre mere sammenlignelig information eller forbedre forståeligheden for regnskabsbrugere, eftersom problemet er blevet overført fra et område til et andet.

En svaghed ved performance modellen er, at leasinggiver fortsætter med at indregne hele det pågældende aktiv, samtidig med at denne indregner et tilgodehavende til at modtage leasingydelse.⁸⁰ Dette resulterer i en dobbelt indregning af det pågældende aktiv, hvilket ikke giver et retvisende billede, da det viser aftalens formalia frem for aftalens egentlige indhold.

Det kan desuden diskuteres, om performance modellen er inkonsistent med den fremgangsmåde, der er foreslået for leasingtager, i det at hvis leasingtager skal indregne et right-of-use aktiv og en forpligtelse, må det betyde, at en rettighed er overgået, og leasinggiver burde derfor nedskrive/ophøre indregningen med en del af det pågældende aktiv. Denne inkonsistens betyder, at aktiver og forpligtelser ikke behandles som det måtte forventes, hvilket betyder, at de ikke er troværdigt repræsenteret.

⁷⁹ EFRAG: *Comment letter No. 727*, Appendix 1 pkt. 3-4

⁸⁰ EFRAG: *Comment Letter No. 727*, Appendix 2 pkt. 28

Bestyrelsen fra IASB diskuterede hvorvidt en fuld derecognition model, hvor hele det pågældende aktiv ophøre med at indregnes, skulle anvendes. Efter denne model vil leasinggiver som sagt skulle ophøre indregningen af hele aktivet, og i stedet indregne et tilgodehavende på rettigheden til at modtage leasingydelser og et residual aktiv som repræsenterer de rettigheder leasinggiver har efter leasingperiodens udløb. Denne model blev dog fravalgt, da man var bekymret for, at leasinggiver fra den første dag ville indregne en profit, der svarer til differencen mellem aktivets regnskabsmæssige værdi og dagsværdien selvom kun en del af aktivet er blevet overdraget.⁸¹ I stedet anbefales det at anvende en delvis derecognition model hvor leasinggiver kun skal ophøre med at indregne den del af aktivet som repræsenterer de rettigheder der afstås i leasingperioden.

8.4. Leasingperioden og Leasingydelser

Ifølge den nuværende regnskabsmodel for leasing skal optioner til at forlænge inkluderes i leasingperioden, hvis det er rimelig sikkert at de udnyttes. Begrebet *rimelig sikkert* har efter nuværende praksis været fortolket på en måde, der har fungeret som en forholdsvis høj grænse. I det nye forslag skal forlængelsesoptioner inkluderes, hvis det er *more-likely-than-not* at de udnyttes. Dette kan formentlig få den effekt, at leasingperioderne vil blive længere efter den nye metode.

Ved den nye more-likely-than-not metode opstår der ifølge EFRAG stadig en betydelig usikkerhed ved vurderingen af leasingperioden, og det vil påvirke pålideligheden af regnskabsinformation ved, at der vil være risiko for fejlvurderinger, der kan medføre uens behandling af identiske leasingaftaler, hvilket vil gøre regnskabsinformationen mindre sammenlignelig. De uklare retningslinjer gør det som sagt vanskeligt at bestemme leasingperioden, og det gør dermed standarden vanskelig at anvende og forringer dermed forståeligheden af den.

⁸¹ IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*, pkt. BC 21

At betingede leasingydelser skal inkluderes i de samlede leasingydelser ved benyttelse af en forventet udfalds metode, er en betydelig ændring fra den eksisterende regnskabsstandard, hvor de betingede leasingydelser ikke skulle medregnes i leasingydelserne.

Når det forventede udfald skal findes, vil det kræve, at der udvikles forskellige scenarier og sandsynligheder, og eftersom informationen er forskellig fra leasingaftale til leasingaftale, kan det blive omkostningsfyldt og tidskrævende for begge parter. Især hvis de betingede leasingydelser oven i købet skal revurderes på grund af indikatorer på ændringer.

Når leasingtager og leasinggiver skal indregne de aktiver og forpligtelser, der opstår i forbindelse med en leasingaftale, sker det til nutidsværdien af leasingydelserne hvori optioner til forlængelse af perioden og betingede ydelser indgår. Disse bør ifølge EFRAG ikke medtages med den begrundelse, at aktiverne og forpligtelserne således ikke længere vil opfylde begrebsrammens definition, hvis de medtager størrelser som stadig afhænger en fremtidig begivenhed⁸² Dette vil dermed medføre inkonsistens med begrebsrammen, hvis der indregnes aktiver og forpligtelser, som ikke opfylder definitionerne og dermed ikke give regnskabsbrugerne den relevante information.

Der bør dog stadig gøres rede for optioner til at forlænge leasingperioden og betingede ydelser i regnskabet, men deres måling bør vise deres egentlige værdi fremfor den virkning, de vil have på den samlede leasingydelse.⁸³

⁸² EFRAG: *Comment Letter No. 727*, Appendix 1 pkt. 9-10

⁸³ EFRAG: *Comment Letter No. 727*, Appendix 2 s. 17

8.5. Efterfølgende måling

En betydelig ændring i Exposure Draft Leases i forhold til den eksisterende regnskabsstandard IAS 17 er at komponenter, som udgør leasingperioden og leasingydelse skal revurderes, hvis der er indikationer på, at der er sket ændringer heri. Hvis det bliver nødvendigt at udføre denne revurdering regelmæssigt, kan det blive en udfordring især for virksomheder, der har indgået mange leasingaftaler, eftersom det både kan være særlig tidskrævende og også omkostningsfyldt at skulle indsamle information til at foretage revurderingen.

IASB bør derfor gøre sig cost-benefit overvejelser inden den endelige regnskabsstandard udarbejdes for at sikre at den information, der generes ved at skulle foretage revurderingerne også er mere relevant og til nytte for regnskabsbrugerne i forhold til de omkostninger, det vil kræve for at ”producere” informationen.

Hvis det er særlig omkostningsfyldt for leasingtager og leasinggiver at foretage revurderingerne, kan det tænkes, at der vil forsøges at springe over, hvor gærdet er lavest, for at mindske omkostninger kan påvirke pålideligheden af regnskabsinformation i negativ retning.

8.6. Opsummering

I dette afsnit vil resultaterne for sammenligningen af den eksisterende IAS 17 Leases og Exposure Draft Leases sammenholdt med de kvalitative egenskaber opsummeres. Dette illustreres i tabel 7.

[REGNSKABSMÆSSIG BEHANDLING AF LEASING]

Tabel 3 Ændringsforslag fra Exposure Draft Leases i forhold til de kvalitative egenskaber

Forhold	Forståelighed	Relevans	Pålidelighed	Sammenlignelighed
Anvendelses-område				
Købsoptioner		Ingen begrebsmæssige begrundelser for hvorfor købsoptioner skal behandles anderledes end andre optioner Relevant information udelades fra regnskabet = Relevans ↓	Kan medføre udelukkelse fra standardens anvendelsesområde Inkonsistent behandling - % Troværdig repræsentation Vurderingss spørgsmål om en option er gunstig - Risiko for fejlvurderinger = pålidelighed ↓	Ingen klare retningslinjer for vurderingen = sammenlignelighed ↓
Regnskabsmodel for leasing-tager				
Right-of-use model	Der skal ikke længere klassificeres = Forståelighed ↑	Al relevant information medtages = Relevans ↑	Giver et retvisende billede af forskellige leasingaftaler - troværdigt repræsenteret = pålidelighed ↑	Samtlige leasingaftaler behandles identisk = sammenlignelighed ↑
Regnskabsmodel for leasing-giver				
To regnskabsmodeller	Unødvendigt komplekst at skelne mellem hvilken model der skal anvendes – gør standarden svær at anvende = Forståelighed ↓			Risiko for at en aftale behandles efter forskellige regnskabsmodeller pga. vanskelig vurdering = sammenlignelighed ↓
Performance modellen			Resultater af dobbelt indregning af aktivet – viser formalia frem for aftalens indhold Inkonsistens – aktiver for forpligtelser behandles ikke som de måtte forventes - % Troværdig repræsentation = pålidelighed ↓	
Leasingperiode				
More-likely-than-not	Vurdering vanskelig at anvende = Forståelighed ↓		Risiko for fejlvurderinger = pålidelighed ↓	Uens behandling af identiske leasingaftaler = sammenlignelighed ↓
Leasingydelser				
Betingede leasingydelser		Inkonsistent med begrebsrammen at de indgår i aktiver og forpligtelser = Relevans ↓		
Efterfølgende måling				
Revurdering		Er den information der genereres relevant nok til at opveje for omkostningerne = Relevans ?	Forsøge at mindske omkostningerne = pålidelighed ↓	

Kilde: Egen tilvirkning

Ud fra foranstående afsnit kan det udledes, at Exposure Draft Leases generelt set har løst de kritikpunkter, som den regnskabsmæssige behandling hos leasingtager efter IAS 17 Leases var udsat for ved at indføre ensartet regnskabsbehandling af samtlige leasingaftaler. Til gengæld er mange af de øvrige ændringer behæftet med problemer, som ikke forbedrer regnskabsinformation for regnskabsbrugerne.

En af de foreslåede ændringer, der især kan give anledning til problemer, er de to regnskabsmodeller for behandling hos leasinggiver. I stedet for at der som før skulle skelnes mellem finansielle og operationelle leasingaftaler, skal der nu skelnes mellem om leasinggiver afstår eller bibeholder fordele og risici forbundet med leasingaftalen. Dette betyder at problemerne med sammenlignelighed, forståelighed og pålidelighed ikke er blevet forbedret, men er flyttet fra et område til et andet.

EFRAG anbefaler i deres kommentar desuden, at IASB skulle udsætte udgivelsen af den endelige IFRS standard for leasing, der på daværende tidspunkt var sat til juni 2011, for at rette op på kritikken, som exposure draftet har fået, således der udarbejdes en mere robust regnskabsstandard, som ikke vil kræve ændringer med det samme.⁸⁴ Eftersom den endelige regnskabsstandard nu først forventes at blive udsendt i 4. kvartal 2011, tyder det på at IASB har taget kritikken til sig og arbejder på at få rettet op og løst problemerne, inden de udsender den nye IFRS.

⁸⁴ EFRAG: *Comment Letter No. 727*, s.2.

Afsluttende del

9. Konklusion

I dette afsnit vil der konkluderes på specialets hovedpunkter og hjælpe spørgsmål, hvor- med der svares på problemformuleringen:

”Hvorledes vil ændringerne i Exposure Draft Leases august 2010 påvirke den regnskabsmæssige rapportering af leasing og herigennem informationsværdien for regnskabsbrugerne?”

Begrebsrammen fra IASB *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements* foreskriver hvornår regnskabsmæssig information har informationsværdi for regnskabsbrugerne ved at have opstillet de fire kvalitative egenskaber, forståelighed, relevans, pålidelighed og sammenlignelighed som primære forudsætninger for, hvornår informationen er til nytte for regnskabsbrugerne.

For at kunne vurdere, hvorvidt de foreslåede ændringer fra exposure draftet ville medføre nogen ændring i forhold til informationsværdien for regnskabsbrugerne, var det nødvendigt først at fastslå, hvorledes den eksisterende regnskabsstandard for leasing påvirker regnskabsbrugernes informationsværdi.

Ud fra analysen af den eksisterende regnskabsstandard fremgår det, at IAS 17 *Leases* har været stærk kritiseret på grund af flere forhold og anses for at være behæftet med konceptuelle fejl.

Den forskellige behandling af finansielle og operationelle leasingaftaler må konkluderes at være i uoverensstemmelse med begrebsrammen, da aktiver og forpligtelser i forbindelse med begge slags leasingaftaler efter nærmere analyse vurderes at opfylde begrebsrammens definitioner på aktiver og forpligtelser, og dermed burde indregnes. Det skaber derfor inkonsistens, at operationelle leasingaftaler ikke indregnes, og medfører at relevant

regnskabsinformationen udlades, samtidig med informationen ikke vil være fuldstændig, hvilket påvirker pålideligheden og giver et misvisende billede.

De indikatorer, der skal anvendes, når der skal skelnes mellem finansielle og operationelle leasingaftaler, kan konkluderes at være uklare, eftersom de bygger på vurderinger og skøn. Dette forringer regnskabsinformationens sammenlignelighed, da ens leasingaftaler kan risikere at blive klassificeret forskelligt. De uklare indikatorer har ligeledes den konsekvens, at standarden bliver unødvendig kompleks at anvende og forringer dermed forståeligheden af regnskabsinformation. De uklare klassificeringsregler har desuden haft den uheldige konsekvens, at det giver struktureringsmuligheder, således en leasingaftale opnår en ønsket klassificering, og dermed påvirker regnskabet i en ønsket retning. Det vurderes i den forbindelse at regnskabsinformationen ikke vil være pålidelig, efter som den ikke kan være neutral.

Som konsekvens af at IAS 17 *Leases* ikke opfylder regnskabsbrugernes behov for relevant regnskabsinformation, har det være nødvendigt for regnskabsbrugerne efterfølgende at korrigere regnskabet for at have et relevant beslutningsgrundlag.

Samlet set kan der konkluderes, at regnskabsinformationen, der genereres ved anvendelse af IAS 17 *Leases*, ikke lever op til kvalitative egenskaber, og derfor ikke har den nødvendige informationsværdi, som regnskabsbrugerne har behov for.

Projektet bag Exposure Draft *Leases* fra august 2010 udspringer af den kritik, som den eksisterende standard har været udsat for, og vil dermed gennem en ny regnskabsstandard forsøge at komme kritikken til livs, mens at der samtidig skabes konvergens med de amerikanske regnskabsstandarde.

Hvis det nye exposure draft vedtages vil det medføre betydelige ændringer i den regnskabsmæssige behandling af leasing. Hovedændringerne må dog uden tvivl være right-of-use modellen, der sikrer, at samtlige leasingaftaler nu skal behandles på samme måde i

leasingtagers regnskab, samt performance obligation modellen og derecognition modellen, der skal anvendes ved behandlingen i leasinggivers regnskab.

Right-of-use modellen, der nu skal anvendes hos leasingtager, konkluderes, at have løst flere af de problemer, der var ved den eksisterende standard. Der vil blandt andet komme konsistens med begrebsrammen, i det at alle aktiver og forpligtelser, der opfylder definitionerne vil blive indregnet, og dermed vil al relevant regnskabsinformation nu være tilgængelig for regnskabsbrugerne. At der kun skal anvendes en enkelt regnskabsmodel for alle leasingaftaler vil øge informationens sammenlignelighed, eftersom stort set alle leasingaftaler vil blive behandlet identisk, og strukturering mulighederne vil mindskes.

Hvor der efter den eksisterende skal vurderes, hvorvidt en leasingaftale er finansiel eller operationen, skal det efter exposure draftet vurderes, hvorvidt en leasingaftale skal behandles efter performance obligation modellen og derecognition modellen. Denne vurdering skal foretages ud fra et sæt kriterier, som er lige så uklare og komplekse som dem fra IAS 17. Det kan derfor konkluderes, at den foreslåede metode med to regnskabsmodeller for leasinggiver ikke vil give mere sammenlignelig information, da der vil være risiko for, at ens leasingaftaler behandles forskelligt på grund af upræcise vurderinger. Den kompleksitet, som IAS 17 var kritiseret for, eksisterer således stadig, og gør den foreslåede standard svær at anvende, og vil gøre regnskabsinformationen mindre forståelig for regnskabsbrugerne.

Performance modellen, som skal anvendes, når leasinggiver bibeholder fordele og risici forbundet med aktivet, resulterer i en dobbelt indregning af det på gældende aktiv, hvilket ikke giver et retvisende billede, da det viser aftalens formalia frem for aftalen indhold. Dobbelt indregningen kan desuden konkluderes at være inkonsistens med right-of-use modellen, eftersom leasinggiver burde ophøre indregningen af den del af aktivet, som leasingtager indregner i sit regnskab.

I følge exposure draftet skal komponenter i leasingaftalen som leasingperioden, leasingydelser, herunder betingede leasingydelser samt optioner til at forlænge eller opsiges leasingaftaler revurderes, hvis der er indikatorer på ændringer heraf. Disse revurderinger kan være tidskrævende og omkostningsfulde at udføre, og der bør derfor udføres en cost-benefit analyse, hvor det vurderes, om den information, som regnskabsbrugerne vil få ud af revurderingerne, er relevante nok, til at det kan betale sig. Det vurderes desuden, at hvis det er særlig omkostningsfuldt, kan det give incitament til at springe over, hvor gærdet er lavest, og det vil påvirke pålideligheden af regnskabsinformation.

Alt i alt konkluderes det, at Exposure Draft *Leases* på nogle punkter har forbedret informationsværdien for regnskabsbrugerne, men at udkastet stadig besidder konceptuelle fejl, som giver de samme problemer for regnskabsbrugerne, som den eksisterende IAS 17 *Leases* gav. Dog vurderes der, at mange af de foreslåede ændringer ved nærmere bearbejdelse og justeringer kan komme til at leve op til de kvalitative egenskaber og forbedre regnskabsinformation for regnskabsbrugerne.

10. Litteraturliste

10.1. Bøger

Fedders, Jan og Steffensen, Henrik: *ÅRSRAPPORT efter internationale regnskabsstandards – fra dansk praksis til IFRS*, 3. udgave 2008, Forlaget Thomsen A/S, København

Arbnor, Ingeman og Bjerke, Björn: *Methodology for creating business knowledge*, 2. udgave 1997, Sage Publications, Inc

International Accounting Standards Board: *IFRS, Official pronouncements as issued at 1 January 2009*

Schack, Bent: *Regnskabsanalyse og virksomhedsbedømmelse*, 3. udgave 2002, Jurist- og Økonomiforbundets Forlag

10.2. Regnskabsstandards og lignende

IASB: *Framework for the Preparation and Presentation of Financial Statements*

IASB: *IAS 17 Leases*

IASB: *IFRIC 4 Determining whether an Arrangement contains a Lease*

IASB: *Exposure Draft Leases*

IASB: *Basis for Conclusions – Exposure Draft Leases*

IASB: *Discussion Paper Leases – Preliminary Views*

EFRAC: *Comment Letter No.727*

IASB: *Agenda paper 5A Comment letter summary – main issues*

10.3. Artikler og Publikationer

Sudan, Sumit: *IAS 17 – Regnskabsmæssig behandling af leasing*, INSPI 2009 NR 4

Bagi Nordsten, Christian og Nikic, Aleksandar: *Leasing – i henhold til IASB/FASB's konvergensprojekt (Del 1)*, INSPI 2010 NR 2

Bagi Nordsten, Christian og Nikic, Aleksandar: *Leasing – i henhold til IASB/FASB's konvergensprojekt (Del 2)*, INSPI 2010 NR 3

Deloitte (IFRS in Focus): *IASB issues Exposure Draft on Lease Accounting*, august 2010

PriceWaterhouseCoopers: *Leasing i leasingtagers årsrapport– årsregnskabsloven og IAS 1*, april 2002

KPMG: *Notat om værdiansættelse af finansielt leasede aktiver i leasingtagers regnskab efter IAS 17*, 12 december 2008

10.4. Hjemmesider

www.IFRS.org

www.IASPLUS.com